

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA  
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Rozhodčí řízení v obchodním právu  
Arbitration Procedure in Commercial Law

Student: Bohumila Alexandra Hrdinová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Gryga

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.

V Ostravě dne 11. května 2011

.....  
Bohumila Alexandra Hrdinová

# Obsah

## Obsah

1 Úvod .....	1
2 Základní informace o rozhodčím řízení .....	3
2.1 Rozhodčí smlouva – forma a obsah .....	4
2.2 Jak rozhodčí smlouva funguje .....	5
2.3 Kdo může být rozhodcem .....	5
2.3.1 Určení versus jmenování rozhodců .....	7
2.3.2 Přijetí funkce rozhodce a vyloučení rozhodce .....	7
2.3.3 Možné varianty rozhodců .....	8
2.3.4 Odměňování rozhodců .....	8
2.4 Průběh rozhodčího řízení .....	9
2.5 Výsledek práce rozhodců .....	9
2.6 Archivace .....	10
2.7 Zrušení rozhodčího nálezu .....	10
2.8 Mezinárodní spory .....	11
2.9 Stálé rozhodčí soudy .....	11
2.10 Některé společnosti sdružující rozhodce – tzv. centra, servisní organizace .....	12
2.10.1 Nevýhody servisních organizací .....	12
2.11 Důležité zahraniční rozhodčí instituce .....	13
2.12 Řízení před rozhodci .....	13
2.12.1 Účinky zahájení řízení .....	14
2.12.2 Základní pravidla pro řízení před rozhodci .....	15
2.12.3 Doručování .....	15
2.12.4 Otázka pravomoci rozhodců .....	16
2.12.5 Proces řízení před rozhodci .....	17
2.12.6 Předběžné opatření .....	17
2.12.7 Složení jistoty na náklady řízení .....	18
2.12.8 Rozhoduje se podle práva nebo podle zásad spravedlnosti .....	18
2.12.9 Rozhodování podle hmotného práva .....	18
2.12.10 Rozhodování podle zásad spravedlnosti .....	19
2.12.11 Rozhodnutí .....	20
2.12.12 Usnesení .....	20
2.12.13 Rozhodčí nález .....	20
2.12.14 Nároky žalovaného vůči žalobci .....	21
2.12.15 Atributy rozhodčího nálezu .....	21
2.12.16 Doplnovací rozhodčí nález .....	22
2.12.17 Chyby v rozhodčím nálezu .....	22
2.12.18 Přezkoumání rozhodčího nálezu .....	23
2.12.19 Výkon rozhodčího nálezu .....	23
2.13 Rozhodčí řízení on-line .....	24
2.14 Newyorská úmluva .....	24
2.15 Pravidla UNCITRAL .....	24
3 Popis procesu – jak vše probíhá v praxi .....	26
3.1 Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR .....	26
3.1.1 Pravomoc rozhodčího soudu .....	26
3.1.2 Zásady rozhodčího řízení před RS HKAK .....	27

3.1.3 Zrychlené řízení.....	28
3.1.4 Poplatky.....	29
3.2 Kupní smlouva včetně rozhodčí doložky .....	29
3.3 Vznik sporu .....	29
3.4 Určení rozhodců .....	30
3.5 Vyjádření žalovaného k žalobě .....	31
3.6 Zápis o ústním jednání .....	31
3.7 Posouzení žaloby, žalobní odpovědi a všech důkazů.....	33
3.8 Vydání rozhodčího nálezu.....	33
3.9 Doručování rozhodčího nálezu.....	36
3.10 právní moc rozhodčího nálezu – exekuční titul .....	36
4 Srovnání rozhodčího řízení, mediace a soudního řízení .....	37
4.1 Způsoby řešení sporů .....	37
4.1.1 Třetí strana v roli poradce .....	37
4.1.2 Třetí strana v roli rozhodovatele .....	38
4.2 Výhody a nevýhody rozhodčího řízení .....	38
4.3 Mediační řízení.....	40
4.3.1 Osoba mediátora.....	41
4.3.2 Společnosti, které se zabývají mediací.....	41
4.3.3 Výhody mediačního řízení .....	42
4.3.4 Nevýhody mediačního řízení .....	42
4.4 Soudní řízení .....	43
4.4.1 Výhody soudního řízení .....	44
4.4.2 Nevýhody soudního řízení .....	44
5 Závěr.....	46
Seznam použité literatury a pramenů .....	48
Seznam použitých zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

# 1 Úvod

Soudní řešení sporů je v našem státě (ale nejenom u nás) velmi zdlouhavé, finančně náročné a také administrativně složité. Z těchto důvodů byl vytvořen zákon č. 216/1994 Sb. o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Cílem zavedení tohoto zákona bylo urychlení řešení sporů, menší finanční náklady, menší administrativní zátěž a také ulehčení soudům. Jak je tomu nyní v praxi, zda byly tyto cíle naplněny a jiné otázky se budu snažit zodpovědět ve své bakalářské práci.

Téma rozhodčího řízení je pro mne velice zajímavé, již v minulosti jsem na toto téma slyšela dosti negativních názorů a velice mě zajímá, kde je pravda. Proto jsem si rozhodčí řízení vybrala jako téma své bakalářské práce.

Mým cílem tedy je zjistit si všechny potřebné informace o rozhodcích, rozhodčích soudech, rozhodčím řízení a celkově o tom, jak tento proces probíhá a udělat si vlastní názor na tuto problematiku a seznámit s ním i čtenáře mé práce. Chci se také zabývat porovnáním rozhodčího řízení se soudním řízením a také nastínit problematiku mediace, která také patří mezi mimosoudní řešení sporů.

Mým cílem je také popsat, proč instituce rozhodců vznikla, jaká měla předsevzetí a nakolik se realita odchylovala od těchto předsevzetí. Chci přijít na možné změny, které by vedly k lepšímu fungování a celkově zhodnotit, zda má existence rozhodčího řízení kladný či záporný efekt na životy svých účastníků a na obranu jejich práv, anebo by zcela postačila existence soudů, které by se případy zabývaly. Možné řešení by mohlo být i ve změně zákonů a postupné vyrušení jejich nedostatků, které někteří lidé zneužívají ve svůj prospěch.

V první kapitole budu popisovat základní informace o rozhodčím řízení a také nastíním rozdíly mezi rozhodčím řízením před stálým rozhodčím soudem a rozhodčím řízením před rozhodci „ad hoc“. Popíšu osobnostní a profesní předpoklady člověka, který vykonává funkci rozhodce. Zmíním se o způsobech řešení nesprávností v rozhodčím řízení, čím je dána pravomoc rozhodců a také o správné formulaci rozhodčí smlouvy či rozhodčí doložky.

Ve druhé kapitole se budu snažit popsat, jak rozhodčí řízení probíhá v praxi, jak na sebe navazují jednotlivé procesní kroky a vložím zde i příklady rozhodčího nálezu, usnesení, nebo také návrhu na žalobu. Pomocí fiktivního sporu se budu snažit zpřehlednit a objasnit návaznost jednotlivých kroků v rozhodčím řízení, možné reakce stran sporu a také konečné rozhodnutí rozhodců.

Ve třetí kapitole budu porovnávat rozhodčí řízení se soudním řízením a mediací. Zlehka nastíním problematiku soudního řízení. Dále popíšu mediaci – jak probíhá, v jakých případech se u nás mediace využívá a zmíním i legislativu, která se mediace týká. Budu porovnávat jednotlivé výhody a nevýhody těchto způsobů řešení sporů, které následně v závěru zhodnotím.

## 2 Základní informace o rozhodčím řízení

Rozhodčí řízení je popsáno v zákoně o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů č. 216/1994 (dále jen zákon o rozhodčím řízení). Tento zákon byl následně i upraven a změněn. Podstatou rozhodčího řízení je, že strany se z vlastní vůle dohodnou na tom, že spor mezi nimi nebude řešit soud, nýbrž budou věc projednávat a rozhodnou o ní rozhodci. Rozhodčí smlouva může být uzavřena pouze v případě, kdy by strany mohly o předmětu sporu uzavřít smír. Řízení, která jsou v občanském právu procesním označena jako nesporná, není možné řešit v rámci rozhodčího řízení.<sup>1</sup>

Rozhodčí řízení se týká majetkových sporů („*spory, u nichž se výsledek jejich řešení projeví v majetkové sféře jejich účastníků*“<sup>2</sup>) a vystupují v něm nezávislí a nestranní rozhodci. Musí však jít o případy, kdy strany sporu mohou uzavřít smír. Nemůže tedy jít o případy sporů o péči o nezletilé, spor o vyloučení věci z dědictví, rozvod<sup>3</sup> manželství, zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů a další, kdy vždy rozhoduje soud. Nejčastěji se jedná o obchodní spory nebo o spory z mezinárodních smluv.<sup>4</sup> Řízení je jednoinstanční, proti výsledku se tedy nelze odvolat.

Strany, které spolu uzavírají smlouvu se předem mohou dohodnout, že případné spory, které mezi nimi vzniknou, budou řešit rozhodci. Strany se tak dohodnou o jednom, či více rozhodcích, anebo svěří rozhodování sporů stálému rozhodčímu soudu. Rozhodci nemohou řešit spory vzniklé v souvislosti s výkonem rozhodnutí a incidenční spory (spory, které je nutno rozhodnout před vyřízením hlavní záležitosti).

Dle zákona o rozhodčím řízení je možno zřídit stálé rozhodčí soudy, které mohou vydávat své statuty a řády a ty uveřejňují v obchodním věstníku. V těchto statutech a řádech jsou informace o jmenování rozhodců, jejich počet a možnost vázání výběru na seznam vedený u stálého rozhodčího soudu. Také se zde popisuje způsob řízení a rozhodování v rozhodčím řízení, pravidla o nákladech řízení a odměňování rozhodců. Takto vzniklý stálý rozhodčí soud je účetní jednotkou. Pokud se strany dohodly na pravomoci k soudu a nemají ve smlouvě uvedeno jinak, platí, že se podrobily předpisům daného rozhodčího soudu.

---

<sup>1</sup> BĚLOHLÁVEK, A.J. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2004. 679 s. ISBN 80-7179-629-8.

<sup>2</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X. 11.str.

<sup>3</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>4</sup> STAVINOHOVÁ, J. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5.

Rozhodčí smlouva vzniká právními úkony, pro které platí určitá pravidla. Právní úkon musí být učiněn osobou způsobilou k právním úkonům a to svobodně, vážně a srozumitelně. Právní úkon nesmí odporovat zákonům, nesmí je obcházet a nesmí být v rozporu s dobrými mravy. Také je potřeba, aby byly tyto právní úkony učiněny ve formě, kterou vyžaduje zákon, anebo dle dohody účastníků.

Ve většině států je rozhodčí nález postaven na stejnou úroveň jako rozsudky obecných soudů. Účelů, pro které vzniklo rozhodčí řízení, je více. Prvním a možná hlavním účelem byla snaha zrychlit řízení, jelikož před soudy (a to nejen českými) se řízení dosti protahuje. Dalším důvodem byla možnost nechat spor projednat a rozhodnout osobou se specifickými odbornými znalostmi potřebnými k danému předmětu sporu. Třetím důvodem bylo utajení řízení a zachování podnikatelského tajemství a jména podnikatele.<sup>5</sup>

## ***2.1 Rozhodčí smlouva – forma a obsah***

Prakticky jsou dvě možnosti, jak zajistit, aby se případné spory řešily pomocí rozhodců, a to pomocí smlouvy o rozhodci, která se uzavírá v případě, kdy již spor vznikl a vztahuje se pouze na jediný spor, nebo pomocí rozhodčí doložky, která se používá u sporů, které by v budoucnu vzniknout mohly.

Rozhodčí doložka se vztahuje na všechny budoucí spory z určitého právního poměru nebo z určitého okruhu právních vztahů. Řešení sporů v rozhodčím řízení se vztahuje jak na práva z právních vztahů, tak i na otázku jejich platnosti. Rozhodčí smlouva musí být písemná, je možné ji uzavřít i telegraficky, dálnopisně, faxem a jinými elektronickými prostředky. Ve smlouvě o rozhodci se mohou určit osoby a počet rozhodců.

Častým případem je i využívání tzv. obchodních podmínek (všeobecné obchodní podmínky, všeobecné nákupní nebo prodejní podmínky)<sup>6</sup>, ve kterých je již sjednáno, že případné spory se budou řešit formou rozhodčího řízení. Podepsáním například kupní smlouvy, jejíž součástí jsou i všeobecné obchodní podmínky, strana souhlasí s tím, že se ve sporu vyloučí pravomoc soudů. Může však podepsat i s doložkou, že nesouhlasí s řešením sporů pomocí rozhodčího řízení. To je však méně časté, jelikož většina lidí při podepisování nečte obchodní podmínky, ty jsou totiž napsány malým písmem a budí dojem, že nejsou tak důležité.

---

<sup>5</sup> BĚLOHLÁVEK, A.J. *Rozhodčí řízení, ordre public a trestní právo*. Praha: C.H.Beck, 2008. 2190 s. ISBN 978-80-7400-096-6.

<sup>6</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.



Lze uzavřít i tzv. neomezený kompromis,<sup>7</sup> což je typ rozhodčí smlouvy, který mohou uzavřít strany, u kterých dochází k častějšímu obchodnímu styku a nechtějí u každé uzavřené smlouvy podepisovat zvlášť rozhodčí doložku. Strany mezi sebou uzavřou rozhodčí smlouvu, která se bude vztahovat na všechny vzájemné nároky ze všech smluvních vztahů v určitém časovém období.

## ***2.2 Jak rozhodčí smlouva funguje***

Tím, že je podepsána platná rozhodčí smlouva, dochází k tomu, že ve věci již nemůže rozhodovat soud. Je tu však podmínka toho, že alespoň jedna strana podala žalobu rozhodcům. Pokud je věc projednávána před soudem a zjistí se, že byla uzavřena rozhodčí smlouva, nemůže soud dále tuto věc projednávat. Rozhodčí smlouva nemá vliv na běh promlčecí a prekluzivní lhůty, kterou staví či přerušuje až podání návrhu na vydání rozhodčího nález (neboli po podání žaloby).

## ***2.3 Kdo může být rozhodcem***

Rozhodcem může být občan České republiky, jemuž je minimálně 18 let a je způsobilý k právním úkonům. U cizince je to podle toho, zda je způsobilý k právním úkonům ve své zemi, ale stačí způsobilost podle ČR. Rozhodcem může být jen fyzická osoba, ne právnická osoba.

Další atributy rozhodce zákon o rozhodčím řízení neupravuje, nestanovuje žádné požadavky na vzdělání nebo kvalifikaci, ani na bezúhonnost. Je však výhodné, pokud rozhodce má adekvátní profesní způsobilost vzhledem k projednávané věci a je tedy schopen profesionálně posoudit spor. Některé skutkové okolnosti totiž nejlépe dokáže posoudit odborník z dané oblasti.

Rozhodce nemusí mít právnické vzdělání (třebaže je výhodou) a nemusí se striktně právními předpisy řídit. Pokud jej strany k tomu pověří, může spor rozhodnout „podle zásad spravedlnosti“. Přesto je potřeba, aby formulace rozhodčího nález vyhovovala požadavkům na jeho výkon v soudním řízení a také, pokud se to týká zahraničí, aby se rozhodce vyznal i v zahraničních předpisech s tím souvisejících.

---

<sup>7</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

Dále je potřeba, aby se osoba rozhodce vyznala v zákonech, které jsou potřeba pro projednávání v rozhodčím řízení a nedošlo tudíž k procesním chybám, které by měly za následek neplatnost rozhodnutí.

Jinou podmínkou je neslučitelnost funkce rozhodce například s funkcí soudce nebo státního zástupce. Své přijetí do funkce stvrzuje rozhodce písemně. Vzdát se své funkce může jen ze závažných důvodů nebo se souhlasem stran.<sup>8</sup>

Rozhodce má povinnost zachovávat mlčenlivost ohledně informací, které se při výkonu své práce dozvěděl. Mlčenlivosti ho mohou zprostit strany, anebo předseda okresního soudu. V případě, že rozhodce nemá bydliště na území ČR, zprošťuje jej mlčenlivosti předseda obvodního soudu pro Prahu 1.<sup>9</sup>

V rozhodčí smlouvě se stanoví počet rozhodců, anebo způsob určení počtu rozhodců. Vždy však musí být lichý počet rozhodců. Pokud ve smlouvě není určen počet a jména rozhodců, volí si každá strana jednoho rozhodce a ti si následně zvolí svého předsedu. Pokud si strany nejmenují rozhodce do 30 dnů od výzvy jiné strany, nebo si rozhodci nezvolí do 30 dnů svého předsedu, pak je jmenuje soud.

Rozhodce musí být ohledně případu, který má posuzovat, nepodjatý. Pokud vyjdou najevo okolnosti, které vzbuzují pochybnosti o nepodjatosti rozhodce, je tento vyloučen z případu.

Rozhodce dále musí být nezávislý a nestranný, což znamená, že by například neměl být zaměstnancem, advokátem, odborným poradcem, členem statutárního nebo dozorčího orgánu, či v jiném vztahu k jedné ze stran.

Konkrétní osobu rozhodce je dobré sjednat až při uzavírání rozhodčí smlouvy a v rozhodčích doložkách uvádět pouze způsob jmenování rozhodců. Může se totiž stát, že se v rozhodčí doložce sjedná konkrétní osoba rozhodce a spor vznikne až po dvou letech, kdy rozhodce už např. ztratil způsobilost vykonávat funkci rozhodce.<sup>10</sup>

---

<sup>8</sup> Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>9</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>10</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

### 2.3.1 Určení versus jmenování rozhodců

Pokud je jméno rozhodce uvedeno již v rozhodčí smlouvě, jedná se o určení rozhodce. Pokud se jedná o případ, kdy byla uzavřena rozhodčí doložka, strany poté, co vznikne spor, rozhodce jmenují.

Aby zákon zabránil zbytečnému odkládání nebo maření rozhodčího řízení z důvodu, že stále nebyl jmenován rozhodce nebo předsedající rozhodce, jmenuje tyto soud.

Počet rozhodců by neměl být příliš velký, aby nedocházelo k neúměrnému zvyšování nákladů, nebo složitosti jednání. Proto je v praxi nejčastěji jeden, nebo tři rozhodci. Pět rozhodců je pouze výjimkou u složitějších a větších sporů.

### 2.3.2 Přijetí funkce rozhodce a vyloučení rozhodce

Nikdo nemá povinnost funkci rozhodce přijmout.<sup>11</sup> Pokud funkci přijme, mělo by to být písemnou formou. Obvykle se na prvním jednání rozhodců sepíše listina, kde jednotliví rozhodci podepisují souhlas s funkcí rozhodce. Tato listina se pak založí do spisu. I poté se může rozhodce své funkce vzdát, ale jen ze závažných důvodů jako je nemoc, změna zaměstnání, která rozhodci brání z časového nebo jiného důvodu vykonávat funkci rozhodce apod.

Přijetím funkce souhlasí rozhodce i s povinností zachovávat mlčenlivost o všech věcech, které se v průběhu řízení dozví o finanční, podnikové, nebo i jiné situaci stran. Této mlčenlivosti může být zproštěn předsedou okresního soudu, v jehož obvodu má bydliště, nebo předsedou Obvodního soudu pro Prahu 1 u zahraničních osob.

Pokud jsou rozhodci známy okolnosti, které vyvolávají oprávněné pochybnosti o jeho nepodjatosti a mohl by být za tyto okolnosti vyloučen, je povinen předem tyto okolnosti sdělit stranám a případně funkci rozhodce odmítnout. Jestliže tyto okolnosti vyjdou najevo později, je tento rozhodce vyloučen ze zákona. Jedná-li se o rozhodce zapsaného u RS HKAK, pak jeho vyloučení upravuje Řád RS HKAK a tedy nedochází k jeho vyloučení obecným soudem. Pokud má nějaké písemnosti ohledně sporu u sebe, je povinen je vrátit straně, jež ho jmenovala.

---

<sup>11</sup> Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

### 2.3.3 Možné varianty rozhodců

1. Rozhodce „ad hoc“ – je to rozhodce určený v rozhodčí smlouvě, nebo dodatečně jmenovaný stranami pro určitý spor.
2. Rozhodce zapsaný u stálého rozhodčího soudu – jejich výběr je zpravidla přísnější, když je třeba respektovat pravidla rozhodčího řízení stanovená konkrétním rozhodčím soudem. „Podle čl. IV. Odst. 1 Statutu RS HKAK může být na listinu rozhodců zapsána osoba, která si svou činností osvojila způsobilost pro funkci rozhodce a jejíž vědomosti a zkušenosti včetně znalosti práva ve spojení s osobními vlastnostmi dávají záruku úspěšného výkonu funkce rozhodce.“<sup>12</sup>

### 2.3.4 Odměňování rozhodců

Pokud je spor předložen stálému rozhodčímu soudu, platí se za řízení poplatek odstupňovaný podle hodnoty předmětu sporu. Z poplatku pak rozhodčí soud vyplácí honoráře rozhodcům podle svých vnitřních pravidel.<sup>13</sup>

Pokud je spor předložen rozhodcům „ad hoc“, je otázka honorářů složitější. Rozhodci mohou svou funkci vykovávat i bez honoráře, ale to je nepravděpodobné, protože i jim vznikají v průběhu řízení náklady a jsou někdy nuceni i vykonávat svou funkci na úkor svého zaměstnání a proto mají na pokrytí nákladů již z principu nárok. U nás dochází k tomu, že strany vyjednávají s rozhodci o honoráři před započítáním řízení nebo i po skončení řízení. V zahraničí je zvykem, že předsedající rozhodce zašle žalující straně honorářový účet, na kterém se dohodl s rozhodci, nebo si vyžádá zálohu na výdaje s řízením spojené. Rozhodci začnou pracovat až po uhrazení honoráře a zálohy na výdaje. Výše honorářů závisí na hodnotě sporu a na osobách rozhodců (kvalifikace, postavení).

Mezinárodní obchodní komora v Paříži také stanovuje minimální honoráře rozhodců.<sup>14</sup>

---

<sup>12</sup> RŮŽIČKA, K. Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1. 50.str.

<sup>13</sup> FOREJT, A. Řešení sporů v rozhodčím řízení. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>14</sup> FOREJT, A. Řešení sporů v rozhodčím řízení. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

## ***2.4 Průběh rozhodčího řízení***

Rozhodčí řízení je zahájeno podáním žaloby (návrhem na vydání rozhodčího nálezu) a začíná dnem, kdy byla žaloba doručena stálému rozhodčímu soudu nebo předsedajícímu rozhodci (pokud není jmenován, tak kterémukoliv rozhodci), ten na žalobě následně vyznačí den, kdy mu došla.

Rozhodci se mohou usnést i na tom, že nemají pravomoc o případu rozhodovat. V opačném případě rozhodnou o místě konání. Strany jsou si v rozhodčím řízení rovny, mají stejná práva i povinnosti a příležitosti. Strany se mohou dohodnout na postupu řízení.

Řízení je ústní (můžou se však dohodnout i jinak) a neveřejné. Znalci, svědci a strany jsou vyslýchány jen dobrovolně. Pokud je v rozhodčím řízení nutno provést procesní úkon, který není v pravomoci rozhodců, provede je na dožádání soud (pokud je to přípustné). Vzniklé náklady hradí stálý rozhodčí soud, nebo rozhodci.

Pokud se kterákoli strana nemůže bez svého zavinění zúčastnit jednání, měla by jí být tato možnost dána dodatečně. Před zahájením i v průběhu rozhodčího řízení je možnost usnést se o předběžném opatření.

## ***2.5 Výsledek práce rozhodců***

V rozhodčím řízení jsou dvě možnosti výsledku – vydání rozhodčího nálezu a usnesení. K usnesení dochází v případě, kdy byla žaloba vzata zpět. Rozhodci se snaží, aby se strany dohodly na smírném vyřešení sporu. Pokud o to strany požádají, mohou smír uzavřít formou rozhodčího nálezu, jehož výhodou je vykonatelnost.

Rozhodčí nález musí být písemný a usnesen a podepsán většinou rozhodců. V něm musí být odůvodnění, pokud se strany nedohodly jinak. Rozhodci se při své práci řídí hmotným právem nebo podle zásad spravedlnosti (pokud je k tomu strany pověřily). Ve smlouvě také může být dohodnuto, že nález mohou dát k přezkoumání jinému rozhodci. Nález se musí písemně doručit všem stranám a pak opatřit položkou o právní moci. Pokud nález nelze přezkoumat, nebo uplynula lhůta pro podání žádosti o přezkoumání, stává se nález pravomocným.

## **2.6 Archivace**

Rozhodci jsou povinni do 30 dnů od právní moci rozhodčího nálezů předat do úschovy rozhodčí nález opatřený doložkou právní moci a další listiny popisující průběh rozhodčího řízení (žalobu, vyjádření k žalobě, protokol o ústním jednání, posudky znalců, vyjádření různých institucí a další) tomu okresnímu nebo obvodnímu soudu, v jehož obvodu byl rozhodčí nález vydán a to na dobu 20 let. Úschova spisů u soudu se řídí kancelářským řádem soudů. Strany mohou do dokumentů nahlížet, činit výpisy a opisy.

V případě řízení před stálým rozhodčím soudem uchovává tento rozhodčí soud všechny listiny, které se vztahují k danému řízení, jak již bylo popsáno výše.

## **2.7 Zrušení rozhodčího nálezů**

Kterákoli strana může u soudu navrhnout zrušení rozhodčího nálezů dle §31 zákona o rozhodčím řízení, a to v případech:

1. Kdy se případ týkal věci, u které nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu
2. Kdy byla rozhodčí smlouva neplatná, nebo byla zrušena, nebo se nevztahuje na dohodnutou věc
3. Kdy ve věci rozhodoval nesprávný rozhodce, který nebyl uveden ani ve smlouvě ani nebyl jinak povolán k rozhodování, nebo nebyl způsobilý k výkonu rozhodce
4. Kdy rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců
5. Kdy některá strana nemohla věc před rozhodci projednat
6. Kdy strana je nucena k plnění, které oprávněným nebylo žádáno, nebo k plnění, které je nemožné či nedovolené
7. Kdy existují důvody pro obnovu řízení, které jsou popsány v § 228 odst. 1 písm. a) a b) OSŘ

Návrh na zrušení rozhodčího nálezů může být podán pouze do 3 měsíců od doručení nálezů. Tento návrh na zrušení však nemá odkladný účinek, ale na návrh může být účinek soudem odložen.

V případě řízení o neplatnosti rozhodčí smlouvy je příslušný soud, který by byl ve věci příslušný v případě, kdy by rozhodčí smlouva nebyla uzavřena. Důvodem pro zrušení rozhodčího nálezů nemůže být okolnost, že rozhodci nesprávně aplikovali právní předpis.

## 2.8 Mezinárodní spory

Pokud se jedná o spor s mezinárodním prvkem, rozhoduje se dle práva, které si strany zvolily, a tím se myslí hmotné právo, pokud z volby stran neplyne jinak. Nálezy vydané v jiném státě budou v tuzemsku uznány a vykonány, pokud je zaručena vzájemnost. To však neplatí, pokud nález není pravomocný nebo vykonatelný ve státě, ve kterém byl vydán, nebo má vadu dle §31 zákona o rozhodčím řízení, anebo odporuje veřejnému pořádku.

## 2.9 Stálé rozhodčí soudy

Dle zákona o rozhodčím řízení, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1, mohou být stálé rozhodčí soudy zřízeny pouze na základě zákona.<sup>15</sup>

U stálého rozhodčího soudu znamená slovo „soud“ pouze instituci, v jejímž rámci působí rozhodci. Ke vzniku stálých rozhodčích soudů vedly problémy, které stranám sporu vznikali při výběru rozhodců, sjednávání honorářů za jejich činnost, zabezpečení místa, kde se věc bude projednávat a také problémy rozhodců s obesíláním stran, s administrativní prací a také s vyhotovováním rozhodčích nálezů a další.

Rozhodčí soudy vydávají své statuty, řády, které musí být uveřejněny v obchodním věstníku, a také pravidla o poplatcích za řízení. Zřizovatel rozhodčích soudů jmenuje či volí orgány rozhodčích soudů, tedy předsedu (či prezidenta) a tajemníka a ve většině případů kolegium (předsednictvo či prezidium). Předseda rozhodčího soudu organizuje chod soudu a předsednictva a jmenuje rozhodce, pokud tak strana ve lhůtě neučiní sama. Tajemník organizuje administrativní práci, archivaci spisů, potvrzuje právní moc a vykonatelnost rozhodčích nálezů. Předsednictvo rozhoduje o procesních otázkách a řeší problémy s organizací řízení.

Stálé rozhodčí soudy v České republice:

1. Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.
2. Burzovní rozhodčí soud při Burze cenných papírů Praha (rozhoduje jen spory z obchodů s investičními instrumenty).
3. Rozhodčí soud při Českomoravské komoditní burze Kladno (rozhoduje jen spory z obchodů, uzavřených na Českomoravské komoditní burze Kladno a na Obchodní

---

<sup>15</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

burze Hradec Králové a také spory z mimoburzovních obchodů, jejichž předmětem jsou komodity, s nimiž se na těchto burzách obchoduje).

Stálé rozhodčí soudy v cizině mohou zřizovat i průmyslové svazy, zájmová podnikatelská sdružení apod. Většinou jsou však zřízeny obchodní a průmyslovou komorou, nebo hospodářskou komorou apod. Téměř v každém státě je alespoň jeden stálý rozhodčí soud. Ve Slovenské republice mohou i zájmová sdružení podnikatelů zřizovat stálé rozhodčí smlouvy. Pomocí rozhodčího řízení se ve Slovenské republice řeší pouze majetkové spory v obchodněprávních vztazích.

## ***2.10 Některé společnosti sdružující rozhodce – tzv. centra, servisní organizace***

1. Rozhodčí institut v Praze – sdružuje rozhodce, přičemž kromě základních předpokladů dle zákona, vyžaduje u rozhodců i ukončené vysokoškolské vzdělání právního směru a znalosti a zkušenosti v oblasti procesních předpisů
2. Rozhodčí společnost, s.r.o.
3. Asociace pro rozhodčí řízení
4. Asociace rozhodců České republiky
5. Českomoravská rozhodčí společnost
6. Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a.s.
7. Sdružení rozhodců, s.r.o. – vznikl v roce 1996 jako první soukromoprávní subjekt v České republice, který se zabýval rozhodčím řízením

### **2.10.1 Nevýhody servisních organizací**

Tzv. centra nebo servisní pracoviště vedou seznam svých rozhodců a vydávají pravidla rozhodčího řízení, kterými se rozhodci řídí. Dále vykonávají činnosti typické pro stálé rozhodčí soudy. Jejich zřizování však nemá oporu ve zvláštním zákoně dle § 13 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení.<sup>16</sup> Z jistého pohledu se tedy jedná o jednání porušující ustanovení § 13 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení, nebo přinejmenším toto jednání již zmíněný předpis obchází. „Činnost takovýchto „center/pracovišť“ nemá zákonnou oporu a může přinést

---

<sup>16</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.



*osobám, které jejich „služeb“ využijí, různá rizika, v konečném důsledku se může jednat o rozhodčí nález, který nebude možno vykonat.“<sup>17</sup>*

## **2.11 Důležité zahraniční rozhodčí instituce**

1. Mezinárodní rozhodčí soud Mezinárodní obchodní komory v Paříži
2. Arbitrážní institut při Stockholmské obchodní komoře ve Stockholmu
3. Londýnský mezinárodní rozhodčí soud
4. Mezinárodní rozhodčí soud při Spolkové hospodářské komoře ve Vídni
5. Mezinárodní středisko pro řešení sporů Americké arbitrážní asociace
6. Středisko pro arbitráž a mediaci WIPO v Ženevě

## **2.12 Řízení před rozhodci**

Nevýhodou řízení před rozhodci „ad hoc“ je to, že buď sami rozhodci či předsedající rozhodce se musí zabývat problémy technického a administrativního charakteru, jako je například místo, kde se řízení uskuteční, pravidla řízení, kterými se budou rozhodci řídit a jiné. Můžou si na to sjednat i určitou rozhodčí společnost, která se těmito otázkami zabývá a zabezpečuje hladký chod rozhodčího řízení. Každopádně je nutné se těmito otázkami zabývat již před začátkem procesu, nebo to určit přímo ve smlouvě o rozhodci.

Již před započatím řešení sporu by se strany měly dohodnout na tom, jestli bude řízení probíhat ústně, či písemně (korespondenčně). V případě korespondenčního řízení si rozhodci prostudují případ a své stanovisko pak zašlou předsedajícímu rozhodci, a pokud se rozhodci ve svých názorech většinově shodnou, vypracuje tento předsedající rozhodce rozhodčí nález, podepíše jej a nechá i ostatní rozhodce tento nález podepsat.

Řízení se zahajuje písemnou žalobou, která se doručí předsedajícímu rozhodci nebo kterémukoli rozhodci, pokud ještě předsedající rozhodce není jmenován. Rozhodce, který žalobu obdrží, je povinen na ni vyznačit datum doručení, podle kterého by se případně posuzovalo, zda není věc již promlčena. Žaloba se dá každému rozhodci v jednom vyhotovení a také jeden výtisk pro žalovanou stranu, která by se měla v určité lhůtě k žalobě vyjádřit a

---

<sup>17</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1. 30.str.

připojit doklady, které se sporu týkají a mohly by žalované straně pomoci. Žalobu může žalující strana odeslat poštou, nebo doručit osobně.

Náležitosti žaloby jsou popsány v §246 OSŘ. Minimálně však musí obsahovat jména stran a jejich adresy nebo sídla podnikání (u právnických osob i IČ) včetně určení žalované a žalující strany. Dále je třeba v žalobě popsat, čeho se spor týká a navrhnout, jaké důkazy mají být provedeny, poukázat na rozhodčí smlouvu, kde je i psáno, kteří rozhodci mají věc posuzovat. Potřeba je také formulovat možné řešení – jak mají rozhodci rozhodnout a popsat žalobní návrh, jelikož nic víc nemůže být v řízení žalobci přiznáno. Zapomenout se nesmí ani na podpisy a uvedení místa a data, kdy byla žaloba sepsána.

Rozhodčí řízení před stálým rozhodčím soudem se řídí zákonem o rozhodčím řízení. Předpokladem je, že se strany dohodly, že jejich spor bude řešit stálý rozhodčí soud. A pokud nestanovily strany ve smlouvě jinak, platí, že se podrobily statutům a řádům platným u daného stálého rozhodčího soudu.

Stálé rozhodčí soudy mají možnost ve svých řádech upravit odchylně od zákona způsob jmenování rozhodců, jejich počet, vázat výběr na svůj seznam rozhodců, určovat způsob řízení a rozhodování, pravidla o nákladech řízení a honoráře rozhodců a jiné.

Při řízení před stálým rozhodčím soudem se rozhodčí řízení řídí podle jeho řádu. Strany mají přesto možnost v rozhodčí smlouvě použití řádu rozhodčího soudu vyloučit, ale to jim pak komplikuje situaci. U řízení před rozhodci „ad hoc“ o pravidlech rozhodčího řízení rozhodují strany.

Strany si mohou vybrat svého rozhodce ze seznamu rozhodců vedeného u stálého rozhodčího soudu. Pokud by nastal případ, že by stranám žádný rozhodce nevyhovoval, mohou si vybrat jiného rozhodce a požádat rozhodčí soud, aby tuto osobu do seznamu zapsal. Takto vybraný rozhodce musí splňovat zákonem stanovené podmínky pro osoby rozhodců.

Nevýhodou rozhodčího řízení před stálým rozhodčím soudem může být jeho větší finanční náročnost (ale nemusí to být vždy pravidlem). Na druhou stranu mohou tyto rozhodčí soudy poskytnout kvalitní komplexní služby stranám i rozhodcům.

### **2.12.1 Účinky zahájení řízení**

Uzavřením rozhodčí smlouvy, nebo podepsáním rozhodčí doložky se ruší pravomoc soudů rozhodovat o téže věci. Pokud se tak již stalo a soud zjistí, že ohledně projednávané věci bylo zahájeno rozhodčí řízení, má povinnost řízení v téže věci zastavit. Pokud by strany

na rozhodčí smlouvě netrvaly, znamená to, že soud se věci může zabývat. Soud věc projedná i v případě, kdy se nedá sjednat platná rozhodčí smlouva na určitý případ, nebo je-li rozhodčí smlouva neplatná či dokonce neexistuje, anebo pokud rozhodci odmítli se případem zabývat. Rozhodci mají ze zákona povinnost zkoumat, zda spor patří do jejich pravomoci, upravuje to §15 odst. 1) zákona o rozhodčím řízení.

Dříve jsem uvedla, že sepsáním rozhodčí smlouvy není nijak narušena promlčecí či prekluzivní lhůta. Po zahájení rozhodčího řízení je tomu jinak, promlčecí a prekluzivní lhůta se staví a toto stavení lhůt trvá i 30 dní poté, co se rozhodci usnesli na tom, že není dána jejich pravomoc, nebo došlo ke zrušení rozhodčího nálezu soudem a strana v této lhůtě podá návrh, aby bylo pokračováno v řízení u soudu.

### **2.12.2 Základní pravidla pro řízení před rozhodci**

Základní pravidla pro řízení před rozhodci jsou popsány v §17 - §22 zákona o rozhodčím řízení.

Pokud v rozhodčí smlouvě není dohodnuto jinak, mohou rozhodci stanovit čas, místo a způsob řízení. Měli by při tom dbát na oprávněné zájmy stran. Strany v rozhodčím řízení jsou si rovny a musí jim být dány potřebné příležitosti k uplatnění jejich práv. Pokud se některá strana bez svého zavinění nemohla zúčastnit řízení, nebo nemohla vykonat úkon potřebný k uplatnění jejího práva, učiní rozhodci opatření k tomu, aby byla této osobě dodatečně dána příležitost vykonat to, co zameškala.

Pokud se strany nedohodnou jinak, je řízení před rozhodci ústní. Vždy je však neveřejné. V případě, že se před zahájením rozhodčího řízení nebo v jeho průběhu ukáže, že výkon rozhodčího nálezu by mohl být nějakým způsobem ohrožen, je tu možnost předběžného opatření, které nařídí soud na žádost některé strany.

### **2.12.3 Doručování**

Zákon o rozhodčím řízení neobsahuje mnoho informací o doručování písemností, pouze to, že stranám musí být doručen jak rozhodčí nález, usnesení, tak i oprava rozhodčího nálezu.

Doručování probíhá doporučenou poštou, nebo osobně. V ostatních případech, platí o doručování podpůrně OSŘ, konkrétně §45 OSŘ.<sup>18</sup>

Občanský soudní řád také upravuje případy, kdy nejde adresáta zastihnout, odmítl zásilku převzít, nebo je na uvedené adrese neznámý, tuto problematiku často upravuje rozhodčí řád. V případě, že adresát zásilku nepřevzal, nebo ji odmítl převzít, mohou rozhodci pokračovat v řízení a rozhodnout. Pokud se adresát bez řádné omluvy nedostaví k ústnímu jednání, mohou rozhodci pokračovat v jednání i za jeho nepřítomnosti.

Předsedající rozhodce je oprávněn požádat účastníka, aby si k doručování písemností sjednal zástupce v případě, že je doručování této osobě ztíženo. Pokud tak účastník na výzvu neučiní, mohou se jeho písemnosti ukládat u předsedajícího rozhodce, nebo u jiného rozhodce.<sup>19</sup>

#### **2.12.4 Otázka pravomoci rozhodců**

Po podání žaloby je povinností rozhodců ověřit, zda mají pravomoc zabývat se danou věcí, zda byla rozhodčí smlouva sepsána správně a týká se věci, u které lze sjednat platnou rozhodčí smlouvu, zda je smlouva platná, nebo byla zrušena, zda byli řádně vybráni rozhodci a písemně souhlasili se svou funkcí rozhodce a zda jsou tyto osoby způsobilé vykonávat funkci rozhodců.

Pokud je vše v pořádku, pokračuje se v řízení. Naopak, zjistí-li nějaké nesprávnosti, sepíší o tom usnesení, které podepíší a doručí stranám. V usnesení musí být dán důvod pro pochybnosti o správnosti smlouvy nebo jiného problému. Žalující strana se pak může ohledně sporu obrátit na soud a usnesení rozhodců k žalobě přiložit.

Jestliže má žalovaná strana odůvodněné pochybnosti o pravomoci rozhodců, může nejpozději při prvním úkonu v řízení vznést námitku nedostatku pravomoci rozhodců. Jedná-li se o věc, ve které nebylo možno uzavřít rozhodčí smlouvu, může tuto námitku vznést kdykoli během řízení.

---

<sup>18</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>19</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

### 2.12.5 Proces řízení před rozhodci

V případě potřeby ústního jednání, stanoví rozhodci místo a termín jednání a obešlou k němu strany. Přístup na ústní jednání mají pouze účastníci řízení, rozhodci a zapisovatel. Přítomen může být i tlumočník a to se souhlasem stran a rozhodců. Svědci a znalci se jednání účastní pouze v rámci své výpovědi, jinak nejsou jednání přítomni.

Žalobce nejprve přednese žalobu a žalovaný se k ní vyjádří. Rozhodci pak mohou klást doplňující otázky stranám a žádat jejich vysvětlení. Pak se předkládají důkazy, čtou se předložené doklady, nebo se jejich obsah jen oznámí a doplní se vyjádřením stran. Důkazy mohou být různé, upravují to §125 - §135 občanského soudního řádu, kde jsou důkazní prostředky definovány jako prostředky, jimiž lze zjistit stav věcí, zejména výslech svědků, znalecký posudek, notářské a exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků.

Nikdo není povinen vypovídat v rozhodčím řízení. Pokud však rozhodci uznají, že výpověď svědka je v případě velmi důležitá, mohou požádat soud, aby tohoto svědka předvolal. Soud je povinen této žádosti vyhovět, pokud to není ze zákona nepřípustné. Strany mají právo se takového výsledku svědka u soudu zúčastnit, ale nejsou povinni se účastnit.<sup>20</sup> O průběhu řízení vedou rozhodci písemný záznam, neboli protokol, kde se uvádí datum, hodina a místo jednání, jména přítomných a jména těch, kteří se nedostavili, vyjádření stran, obsah výpovědí svědků, znalců a jiné náležitosti. Jestliže je tímto jednáním ukončeno řízení, připojí se i usnesení rozhodců. Rozhodci mohou vyhlásit nález, nebo oznámit, že nález bude ústně vyhlášen, ale vyhotoví se písemně a doručí stranám.

Řízení se může provést i bez ústního jednání jsou-li předloženy dostatečné listinné důkazy. I tak mohou rozhodci požadovat předložení dalších listin. Rozhodci mohou samostatně posoudit spor a sdělit názor předsedajícímu rozhodci a ten následně vypracuje rozhodčí nález, nebo posuzují věc společně.

### 2.12.6 Předběžné opatření

Obává-li se některá strana, že je ohrožen výkon rozhodčího nálezu druhou stranou, může zažádat o předběžné opatření, které může nařídit pouze soud. Soud tak může požadovat, aby strana složila peněžní částku nebo jinou věc do úschovy, nebo aby se zdržela určitého jednání či se naopak určitým způsobem chovala. Soud může také chtít, aby strana přestala

---

<sup>20</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

nakládat se svým majetkem do té doby, než je ukončeno rozhodčí řízení. V zahraničí se setkáváme i s jinými případy, kdy nemá pravomoc nařídit předběžné opatření pouze obecný soud.<sup>21</sup>

Důvody pro obavy strany z ohrožení výkonu rozhodčího nálezů může být například to, že se druhá strana urychleně zbavuje majetku, uznává neexistující dluhy a další.

### **2.12.7 Složení jistoty na náklady řízení**

Žalovaný má právo navrhnout rozhodcům, aby uložili žalobci, který je cizincem, složení jistoty na náklady řízení v rozhodčím řízení.<sup>22</sup> Tato jistota je potřeba v případech, kdy žalobce ve své žalobě neuspěje a je tedy na něm, aby zaplatil náklady řízení. Řízení v dané věci nezačne, dokud není žalobcem jistota složena. Podmínkou pro to musí být, že žalovaný tak navrhne včas.

### **2.12.8 Rozhoduje se podle práva nebo podle zásad spravedlnosti**

Již dříve bylo psáno, že rozhodci nemusí za každých okolností rozhodovat podle práva, ale mají i možnost, pokud tak chtějí strany řízení, rozhodovat podle zásad spravedlnosti. Dále tedy uvedu rozdíly mezi těmito dvěma zásadami v rozhodování a další atributy obou z nich.

### **2.12.9 Rozhodování podle hmotného práva**

Rozhodci se při rozhodování sporu řídí právními předpisy, kterým se souhrnně říká hmotné právo.<sup>23</sup> Předpisy upravující postup rozhodujícího orgánu se nazývají procesním právem. Dále uvádím základní předpisy hmotného práva:

Občanský zákoník, který upravuje majetkové vztahy fyzických a právnických osob a těchto osob vůči státu.

Obchodní zákoník, který upravuje zejména vztahy mezi podnikateli.

Zákoník práce, jenž upravuje pracovněprávní vztahy.

---

<sup>21</sup> BĚLOHLÁVEK, A.J. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2004. 679 s. ISBN 80-7179-629-8.

<sup>22</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>23</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

Další právní předpisy, které se týkají konkrétního sporu, jenž je pomocí rozhodčího řízení řešen (např.: stavební zákon, autorský zákon).

Dle zákona se rozhodci musí řídit hmotným právem, které je pro spor rozhodné. Pro spory mezi občany České republiky jsou to právní předpisy České republiky. Je-li účastníkem sporu cizinec, rozhodují rozhodci podle práva, které si strany dohodnou. Tím se většinou rozumí hmotné právo. Mají-li rozhodci rozhodovat podle cizího práva, které neznají, mohou požádat soud, aby se obrátil na Ministerstvo spravedlnosti České republiky se žádostí o informaci o cizím právu, nebo na spolupracující zahraniční stálé rozhodčí soudy.<sup>24</sup>

Strany si však mohou dohodnout procesní právo nebo řád stálého rozhodčího soudu. Pokud si strany nezvolí hmotné právo samy, řídí se rozhodci podle práva státu, které určí tuzemské kolizní normy obsažené v zákoně č. 97/1963 o mezinárodním právu soukromém a procesním.

Jsou-li podepsány mezinárodní smlouvy, mají před kolizní normou přednost. Pokud občan České republiky podepisuje smlouvu s cizincem, měli by si ve smlouvě ujasnit, jakým právem se bude jejich právní vztah řídit. Tímto právem nakonec nemusí být právo ani jednoho ze států, nýbrž právo třetího státu. Tuzemský účastník se pak může setkat s problémem, že informace o právu jiné země jsou často napsány v některém ze světových jazyků, nikoli v češtině. Také sudiště, pokud je v zahraničí, může účastníkovi způsobit další obtíže, jako jsou zvýšené náklady na cestování, na zahraničního advokáta, vysoké poplatky a honoráře rozhodců a další.

Volba rozhodného práva může v konečné fázi ovlivnit i výsledek sporu, tedy právo české by produkovalo jiné řešení, než právo jiné země. S tím je při podepisování smlouvy a volbě rozhodného práva třeba také počítat.

#### **2.12.10 Rozhodování podle zásad spravedlnosti**

Zásada spravedlnosti je také označována jako „ekvita“. Tento termín pochází z římského „ex aequo et bono“, což znamená rovně a dobře. Předpokladem pro rozhodování podle zásad spravedlnosti je to, že se na tom strany předem dohodly ve smlouvě.

Tato zásada je používána v případech, kdy by přesně sledování zákonů vedlo k nespravedlnosti. Případ je tak posuzován více subjektivně. Nevýhodou může být, že na

---

<sup>24</sup> RŮŽIČKA, K. Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

rozdíl od sledování zákona, nemůžeme u ekvity předem odhadnout výsledek. Také subjektivní pocity spravedlnosti se u jednotlivých rozhodců a stran může velmi lišit. Nabízí se zde otázka, zda je správně takto subjektivizovat rozhodnutí, či nikoli.

### **2.12.11 Rozhodnutí**

Rozhodčí řízení může být ukončeno vydáním konečného rozhodnutí ve formě rozhodčího nález, nebo usnesením. Usnesení může vznikat i v průběhu řízení ve formě odročování jednání, požadování předložení listin a další. Zde je řeč o konečném usnesení, jímž se řízení zastavuje v případě zpětvzetí žaloby.

### **2.12.12 Usnesení**

Usnesení má podobné obsahové podmínky jako rozhodčí nález a vydává se v případech, kdy se nevydává rozhodčí nález. Dle § 40 odst. 2 Řádů RS HKAK se vydává usnesení v těchto případech:

1. kdy žaloba byla vzata zpět žalobcem
2. kdy strany uzavřely smír, který potvrdil rozhodčí senát bez vydání rozhodčího nález ve smyslu ustanovení § 34 odst. 1 Řádů
3. kdy dle § 23 Řádů nebyla dána pravomoc RS HKAK
4. kdy nebyl zaplacen poplatek za rozhodčí řízení

### **2.12.13 Rozhodčí nález**

Rozhodčí nález má stejné účinky jako soudní rozsudek. Je možné rozhodnout pouze v některých částech předmětu řízení, přičemž o ostatních částech se rozhodne později. Mluvíme zde o částečném rozhodčím nález.

Týká-li se spor náhrady škody, rozhoduje se nejprve, zda je tento nárok opodstatněný, či není. Je-li nárok opodstatněný, vydá se tzv. mezitímní rozhodčí nález a teprve poté se přistoupí k řešení výše nároku. O mezitímním rozhodčím nález mluvíme v případě, kdy je v rozhodčí smlouvě stanovena možnost revize rozhodčího nález jinými rozhodci. Pakliže tato možnost v rozhodčí smlouvě uvedena není, jedná se o nález konečný.



Rozhodčí nález může být vydán i v případě smíru, kdy strany projeví vůli, aby tento smír byl v rozhodčím nálezu popsán. V dané věci pak mohou strany podat novou žalobu, ale čelí tím riziku, že bude podána námitka z důvodu věci rozsouzené.

#### **2.12.14 Nároky žalovaného vůči žalobci**

Žalovaný, který chce v rámci rozhodčího řízení uplatnit své nároky vůči žalobci, tak může učinit 2 způsoby:

1. Protižalobou – na takový nárok žalovaného se musí vztahovat rozhodčí smlouva, jinak se jí rozhodci nebudou zabývat z důvodu nedostatku pravomoci. V případě, že se nárok žalovaného vztahuje na danou rozhodčí smlouvu, budou rozhodci tento nárok projednávat a popíší jej i ve výroku a v rozhodčím nálezu. Vzájemné pohledávky žalobce i žalovaného se takto mohou započíst a žalovaný poté zaplatí částku nad tyto započtené pohledávky, kterou rozhodci přiznali žalobci.
2. Námitkou započtení – mají-li strany vzájemně splatné pohledávky, mohou se tímto způsobem započíst a v hodnotě, ve které se vzájemně kryjí, zaniknou.

#### **2.12.15 Atributy rozhodčího nálezu**

Rozhodčí nález musí obsahovat odůvodnění, pokud se strany nedohodnou jinak, a také výrok, který musí být určitý, jelikož by měl splňovat požadavky na exekuční titul. Rozhodčí nález musí vždy obsahovat část úvodní a část výrokovou. Odůvodnění, jak už bylo napsáno, není nutné, dohodnou-li se na tom strany.

Úvodní část musí obsahovat:

1. jména rozhodců a označení předsedajícího rozhodce
2. místo a datum vydání rozhodčího nálezu
3. jména a adresy stran sporu (v případě právnických osob i IČ a údaj, zda jsou zapsány v obchodním rejstříku, popřípadě pod jakou značkou)
4. popis předmětu sporu

Výroková část obsahuje povinnosti strany, které vznikla povinnost k plnění, včetně lhůty k plnění a také rozhodnutí o nákladech rozhodčího řízení. Pokud strany nevyužijí práva nechat spor prozkoumat dalšími rozhodci, je takovýto rozhodčí nález již pravomocný a soudně vykonatelný. O této skutečnosti sepíší rozhodci tzv. klauzuli. Jestliže by takovýto

nález ještě podléhal přezkoumání jinými rozhodci, sepíší klauzuli teprve rozhodci, kteří vynášejí druhý nález.

Třetí část – odůvodnění – je dobrovolné a strany se mohou dohodnout na jeho vynechání. Odůvodnění začíná konstatováním, jak byla založena pravomoc rozhodců, tedy obsah rozhodčí smlouvy a její provedení.<sup>25</sup> Následuje stručný obsah žaloby a vyjádření k žalobě, popis provedených důkazů, rozhodné právo, kterým se rozhodci řídili, nebo myšlenkový postup, který aplikovali, pokud rozhodovali podle zásad spravedlnosti. Dále je potřeba podpisu alespoň většiny rozhodců, přičemž rozhodce, který nesouhlasí s výrokem, má právo připojit k nálezu své odůvodnění. Na věci to nic nemění, ale strany alespoň mohou posoudit odůvodněnost jeho názoru.

### **2.12.16 Doplnovací rozhodčí nález**

V praxi se může stát, že rozhodci opomenout rozhodnout o části nároku strany, tím se stává již vydaný rozhodčí nález pouze částečným rozhodčím nálezem a strana, jejíž právo bylo opomenuto, může zažádat o vydání doplňovacího rozhodčího nálezu. Zákon však toto neupravuje a proto je sporné, jak mají rozhodci postupovat. Pokud by bylo v rozhodčím nálezu uvedeno, že je jen částečný, mají strany podle zákona lhůtu 15 dní, aby zažádali o doplňovací rozhodčí nález. V případě, že tak v rozhodčím nálezu uvedeno není, doporučuje se stranám, aby svou žádost odeslaly písemně co nejdříve od doby, kdy se o věci dozvěděly.

Při doplnění rozhodčího nálezu se postupuje stejně jako při řádném rozhodčím řízení. Nejdříve se zkoumá, zda je nárok oprávněný a poté se přistoupí k samotnému řešení problému. Doplňovací rozhodčí nález musí odpovídat stejným požadavkům, které jsou kladeny na rozhodčí nález.

### **2.12.17 Chyby v rozhodčím nálezu**

Jsou-li po vydání rozhodčího nálezu zjištěny nějaké chyby v počtech, v psaní a jiné chyby, může strana, která tyto chyby zjistila, kdykoli požádat rozhodce o opravu těchto chyb. Rozhodci se poté usnesou o opravě rozhodčího nálezu, která musí splňovat stejné podmínky jako rozhodčí nález – musí být usnesena většinou rozhodců, vyhotovena písemně, podepsána a doručena stranám.

---

<sup>25</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

### **2.12.18 Přezkoumání rozhodčího nálezu**

U rozhodčího řízení není dle zákona stanovena možnost opravného prostředku, který by projednávala instance nadřízená rozhodcům (například soud), ale je zde možnost přezkoumání rozhodčího nálezu jinými rozhodci, ale v tom smyslu, že jde pouze o druhé pořadí řízení sporu, ne o řízení nadřízené, u kterého by byla možnost zrušení původního rozhodčího nálezu, jeho změna anebo potvrzení.

Pro přezkoumání rozhodčího nálezu platí tyto podmínky:

1. V rozhodčí smlouvě již musí být sepsána možnost přezkoumání rozhodčího nálezu jinými rozhodci. Alternativou je sepsání změny původní rozhodčí smlouvy, nebo zrušení původní smlouvy a sepsání nové.
2. V rozhodčí smlouvě by měly být informace o počtu a osobách rozhodců, kteří budou rozhodčí nález přezkoumávat anebo o způsobu pro jejich stanovení. Pokud tomu tak není, postupuje se stejně jako u první instance, tedy každá strana jmenuje svého rozhodce a ti si pak zvolí předsedajícího rozhodce.
3. V rozhodčí smlouvě má být lhůta pro podání žádosti o přezkoumání rozhodčího nálezu. Není-li tak, stanoví zákon lhůtu 30 dnů.
4. Rozhodci se v druhé instanci mohou opírat o důkazy provedené v první instanci, nebo mohou celé řízení vést jako úplně nové. Vydáním druhého rozhodčího nálezu se ten první neruší ani nemění, ale stává se součástí rozhodčího nálezu nového, s tím, že platí náležitosti popsané v novém nálezu.

### **2.12.19 Výkon rozhodčího nálezu**

Rozhodčí nález doručený stranám má účinky pravomocného soudního rozsudku. Strany sporu by měly plnit výrok nálezu dobrovolně a ve lhůtě stanovené v nálezu. Je-li tomu jinak, má strana, které podle nálezu nebylo splněno (dále oprávněný) právo požádat soud o výkon nálezu vůči povinnému (straně povinné k plnění). Pro provedení výkonu je příslušný obecní soud povinného. Povinný může podat návrh na zastavení exekuce. Soud pak posuzuje, zda je jeho návrh oprávněný či nikoli.

### **2.13 Rozhodčí řízení on-line**

Rozhodčí řízení on-line před RS HKAK existuje již od roku 2004. Jedná se o rozhodování sporů prostřednictvím internetu. Veškerá podání i vydání rozhodčího nálezů jsou činěna elektronicky. Již v rozhodčí smlouvě by mělo být sepsáno, že se strany podřídily vedení rozhodčího řízení on-line.<sup>26</sup> Spor tak rozhoduje jediný rozhodce, kterého jmenuje předseda RS HKAK.

Pro tato řízení se zřídí internetová adresa, kde řízení probíhá a kde se uveřejňuje rozhodčí nález – tzv. sudiště. Tato stránka se zřizuje u administrativního místa jen pro vedení daného sporu. Přístup na sudiště mají pouze účastníci řízení. Rozhodce, který konkrétní spor vede, musí mít zřízen elektronický podpis. U stran tato podmínka dána není. Je však nutné, aby strany měly přístup na internet a disponovaly komunikačními prostředky, které jsou pro řízení on-line potřeba.

### **2.14 Newyorská úmluva**

Newyorská úmluva z roku 1958, která je základem pro uznání a výkon rozhodčích nálezů, váže již více než 140 států světa. Tato úmluva se vztahuje na uznání a výkon rozhodčích nálezů, které byly vydány na území cizího státu.<sup>27</sup>

### **2.15 Pravidla UNCITRAL**

Pravidla UNCITRAL slouží k řešení sporů v rozhodčím řízení. Byla předložena komisí OSN pro právo mezinárodního obchodu a schválena Valnou hromadou OSN 15. 12. 1976 v Newyorku.<sup>28</sup> Pravidla UNCITRAL jsou pro strany závazná pouze ve sporech z investiční činnosti. V ostatních případech jsou to podpůrná pravidla, která si strany mohou ve smlouvě měnit a doplňovat.

V rozhodčím řízení se tato pravidla používají spíše v řízení před rozhodci „ad hoc“, jelikož v těchto případech rozhodcům ulehčí práci a stranám pomohou lépe pochopit a

---

<sup>26</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

<sup>27</sup> *Internetové stránky epravo. Cz. Newyorská úmluva*. Dostupné z: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/umluva-o-uznani-a-vykonu-cizich-rozhodcich-nalezu-newyorska-umluva-2546.html>>. [citováno 2011-4-25].

<sup>28</sup> *Internetové stránky epravo.cz. Rozhodčí pravidla UNCITRAL*. Dostupné z: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-pravidla-uncitral-4032.html?mail>>. [citováno 2011-4-22].

předvídat práci a rozhodnutí rozhodců. V řízení před stálým rozhodčím soudem se pravidla UNCITRAL nepoužívají, protože komplikují řízení, jelikož řízení upravují odchylně od řádů stálých rozhodčích soudů.

### 3 Popis procesu – jak vše probíhá v praxi

Na příkladu se budu snažit popsat proces rozhodčího řízení a kroky, které k němu směřují, v praxi. Bude se jednat o spor, který je v pravomoci RS HKAK.

Vzorový příklad se týká kupní smlouvy na učebnice angličtiny, které prodává firma Parcel, s.r.o.

#### 3.1 Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR

RS HKAK je nezávislý orgán pro rozhodování majetkových sporů nezávislémi rozhodci podle zákona o rozhodčím řízení. Byl zřízen již v roce 1949. Stálým rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR se stal v roce 1995 na základě zákona č. 223/1994 Sb.<sup>29</sup>

RS HKAK spolupracuje se zahraničními stálými rozhodčími soudy např. v Rakousku, Rusku, Japonsku a také s Americkou asociací rozhodců. RS HKAK se skládá z předsednictva RS HKAK (13 členů jmenovaných na tři roky), rozhodců a tajemníka RS HKAK. Na seznamu rozhodců je zapsáno přes 300 rozhodců, většinou advokátů nebo univerzitních pedagogů. Před RS HKAK bylo vyřešeno již více než 10 000 sporů.<sup>30</sup>

##### 3.1.1 Pravomoc rozhodčího soudu

Pravomoc RS HKAK je dána v případech, kdy:

1. Byla mezi stranami uzavřena platná rozhodčí smlouva ve prospěch RS HKAK
2. Z písemných projevů stran je patrná nepochybná vůle podřídit se pravomoci RS HKAK
3. Existuje mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána a byla vyhlášena ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv, a která upravuje, že řešení případných sporů bude v pravomoci RS HKAK

---

<sup>29</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

<sup>30</sup> *Internetové stránky RS HKAK*. Dostupné z: <<http://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>>. [citováno 2011-4-20].

Námitka nedostatku pravomoci RS HKAK musí být dána nejpozději při prvním procesním úkonu v rozhodčím řízení. U žalovaného tedy v žalobní odpovědi, k čemuž v praxi dochází velmi často.<sup>31</sup>

V praxi může také dojít k případu, kdy nebyla v rozhodčí smlouvě dána pravomoc RS HKAK a přesto žalobce podá žalobu u RS HKAK. Pokud žalobce i žalovaný jednají tak, že z jejich chování vyplývá, že se RS HKAK podřídili, je tímto dána pravomoc RS HKAK. Konkrétně má žalovaný tyto možnosti reakce v případě neexistence rozhodčí smlouvy ve prospěch pravomoci RS HKAK:

1. Žalovaný může převzít žalobu a vůbec na ni nereagovat. Rozhodčí řízení bude zastaveno.
2. Žalovaný převezme žalobu a vznese námitku nedostatku pravomoci RS HKAK. Rozhodčí řízení bude i v tomto případě zastaveno.
3. Žalovaný převezme žalobu, vznese námitku nedostatku pravomoci RS HKAK a jmenuje rozhodce. V tomto případě se vytvoří rozhodčí senát, který po svém ustavení rozhodčí řízení zastaví.
4. Žalovaný převezme žalobu a sdělí RS HKAK, že s jeho pravomocí souhlasí. Rozhodčí řízení bude pokračovat a ve věci bude rozhodnuto.
5. Žalovaný převezme žalobu a podá žalobní odpověď, ale nevznese námitku nedostatku pravomoci. Rozhodčí řízení bude pokračovat a ve věci bude rozhodnuto.
6. Žalovaný převezme žalobu a jmenuje rozhodce, ale nevznese námitku nedostatku pravomoci. Rozhodčí řízení bude pokračovat a ve věci bude rozhodnuto.

Jakmile je žaloba u RS HKAK podána, přidělí se sporu tzv. „Rsp“, které od sebe jednotlivé spory odlišuje a pod nímž jsou písemnosti o sporu archivovány.

### **3.1.2 Zásady rozhodčího řízení před RS HKAK**

V § 5 písm. a) Řádů RS HKAK je popsáno, že *„rozhodci postupují v řízení způsobem, který považují za vhodný tak, aby při zachování rovného postavení stran a při poskytnutí*

---

<sup>31</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

stejně příležitosti k uplatnění práv všem stranám byl bez zbytečných formalit zjištěn skutkový stav věci potřebný pro rozhodnutí sporu“<sup>32</sup> Konkrétněji jsou to tyto zásady.<sup>33</sup>

1. Zásada rovnosti – strany mají stejné práva a povinnosti. Pokud rozhodci poučují jednu stranu, měli by poučit i druhou, aby měly obě strany rovné postavení a stejné možnosti reakce.<sup>34</sup>
2. Zásada dispoziční – strany si určují, zda bude jejich spor projednávat rozhodce „ad hoc“, anebo bude projednáván před stálým rozhodčím soudem. Dále si strany určují počet a osoby rozhodců, upravují místo, kde se jednání bude konat a mohou mimo jiné svou žalobu vzít částečně, nebo zcela zpět.
3. Zásada rychlosti – řízení před rozhodci je rychlejší a hospodárnější, než řešení sporů soudní cestou a to i kvůli tomu, že rozhodčí řízení je jednoinstanční.
4. Zásada neformálnosti – rozhodčí řízení není tak formální jako soudní řízení. Strany si mohou určit procesní pravidla, místo konání řízení i jednací jazyk.
5. Zásada projednací – rozhodci konají tak, aby zjistili všechny potřebné informace ke svému rozhodnutí.
6. Zásada ústnosti – rozhodčí řízení je ústní, pokud se strany nedohodnou jinak. Řízení může být pouze na základě předložených písemností a také on-line.
7. Zásada neveřejnosti – řízení se neúčastní média, ani veřejnost.
8. Zásada volného hodnocení důkazů – rozhodci hodnotí důkazy podle své úvahy v jejich vzájemné souvislosti i každý důkaz zvlášť.

### 3.1.3 Zrychlené řízení

V případě potřeby může kterákoli strana požádat rozhodčí soud o zrychlené rozhodčí řízení. Rozhodčí nález může být vydán do 1 měsíce, nebo do 3 měsíců od zaplacení zvýšeného poplatku RS HKAK. V prvním případě je poplatek zvýšen o 75%, v druhém případě o 50% hodnoty poplatku dle sazebníku nákladů rozhodčího řízení.<sup>35</sup>

---

<sup>32</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1. 98.str.

<sup>33</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

<sup>34</sup> BĚLOHLÁVEK, A. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2004. 679 s. ISBN 80-7179-629-8.

<sup>35</sup> *Internetové stránky RS HKAK. Řád pro vnitrostátní spory*. Dostupné z: <<http://www.soud.cz/rady/rad-pro-vnitrostatni-spory-2007>>. [citováno 2011-4-20].



### 3.1.4 Poplatky

U RS HKAK jsou poplatky stanoveny na 3% z hodnoty sporu, minimálně 7 000,- Kč, maximálně 1 000 000,- Kč.

### 3.2 Kupní smlouva včetně rozhodčí doložky

1. Kupní smlouva byla uzavřena mezi firmami Parcel, s.r.o. a Profen, a.s. Jedná se o kupní smlouvu na učebnice Angličtiny Business Talk, v počtu 500 ks, cena 250,- Kč/ks, celkem 125 000,- Kč.
2. V kupní smlouvě bylo dohodnuto řešení případných sporů a to následovně:  
Veškeré spory vzniklé z této kupní smlouvy nebo v souvislosti s touto kupní smlouvou je oprávněn s vyloučením pravomoci obecných soudů rozhodovat Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky třemi rozhodci, určenými podle jeho Řádu pro vnitrostátní spory a Pravidel. Rozhodčí nález je konečný a pro strany závazný.
3. Smlouva byla uzavřena dne 23. 6. 2010. Firma Parcel, s.r.o. se zavázala do 30. 6. 2010 doručit do sídla firmy Profen, a.s. učebnice Business Talk. Firma Profen, a.s. se zavázala do 21. 7. 2010 zaplatit kupní cenu.

### 3.3 Vznik sporu

Firma Profen, a.s. (dále odběratel) se dostala do platební neschopnosti a nebyla schopna uhradit firmě Parcel, s.r.o. (dále dodavatel) kupní cenu. Proto dodavatel využil své možnosti obrátit se na RS HKAK a podal na odběratele žalobu. Následuje obsah žaloby u RS HKAK dle Růžičky (2005).

*Adresát: Rozhodčí soud při hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, Dlouhá 13, 110 00 Praha 1*

*Žalobce: Parcel, s.r.o., Vodičkova 3, 755 22 Olomouc. Jednatel: Alois Nedělka.*

*Žalovaný: Profen, a.s., Hrdličkova 23, 755 22 Olomouc. Jednatel: Martin Vavřečka.*

*Věc: Žaloba o zaplacení 125 000,- Kč s příslušenstvím. Poplatek za rozhodčí řízení bude uhrazen na výzvu rozhodčího soudu.*

*V pěti vyhotoveních + přílohy dle textu*

*Žalobce uzavřel dne 23. 6. 2010 se žalovaným Smlouvu na učebnice angličtiny, na základě které mu měl žalovaný zaplatit kupní cenu 125 000,- Kč. Žalovaný se zavázal kupní cenu zaplatit do 21. 7. 2010. Přes osobní a telefonické urgencye žalovaný do dnešního dne kupní cenu ve výši 125 000,- Kč nezaplatil. Důkaz: Kupní smlouva na učebnice angličtiny Business Talk ze dne 23. 6. 2010.*

*Pravomoc rozhodčího soudu k projednání a rozhodnutí tohoto sporu dovozuje žalobce dle Kupní smlouvy ze dne 23. 6. 2010, kde se smluvní strany dohodly na znění: „Veškeré spory vzniklé z této kupní smlouvy nebo v souvislosti s touto kupní smlouvou je oprávněn s vyloučením pravomoci obecných soudů rozhodovat Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky třemi rozhodci, určenými podle jeho Řádu pro vnitrostátní spory a Pravidel. Rozhodčí nález je konečný a pro strany závazný.“ Důkaz: Kupní smlouva na učebnice angličtiny Business Talk ze dne 23. 6. 2010 a Dodací list č.OK23 ze dne 26. 6. 2010.*

*Kromě zaplacení dlužné částky požaduje žalobce zaplacení úroků z prodlení ode dne 21. 7. 2010 do zaplacení ve výši 9% p. a. z dlužné částky.*

*Žalobce navrhuje, aby Rozhodčí soud po provedení řízení vydal tento*

*rozhodčí nález:*

*Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 125 000,- Kč, úroky z prodlení ve výši 9% p. a. z této částky od 21. 7. 2010 do zaplacení a poplatek za rozhodčí řízení, a to vše do 7 dnů od právní moci tohoto rozhodčího nálezu.*

*Žalobce jmenuje rozhodcem JUDr. Jaroslava Kernbacha.*

*V Olomouci dne 13. 12. 2010. Podpis žalobce.*

### **3.4 Určení rozhodců**

Návrh žaloby byl po stránce formální v pořádku a byl tedy zaslán žalovanému spolu s výzvou žalovanému, aby se vyjádřil k návrhu žaloby a případně zaslal další důkazy a také vybral rozhodce ze seznamu rozhodců RS HKAK, který mu byl spolu s žalobou také zaslán.

Žalovaný si vybral ze seznamu rozhodců JUDr. Alenu Medřickou, ta spolu s rozhodcem, kterého vybral žalobce, jmenovala předsedajícího rozhodce JUDr. Bartoloměje Dvořáka.

Rozhodčí senát bývá nejčastěji tříčlenný, jelikož je zároveň splněna podmínka minimálních nákladů při maximální objektivitě. Jeden rozhodce by mohl být příliš subjektivní a stranit jedné ze stran. Více rozhodců by pak sebou neslo vyšší náklady na rozhodčí řízení.

Pokud si strany ve smlouvě dohodly, že chtějí mít jednoho nebo tři rozhodce a poté neupřesnily počet rozhodců, budou rozhodci tři. Stejně tak pokud se strany nedohodly na počtu rozhodců, projednávají spor tři rozhodci.

Strany mohou rozhodce i předsedajícího rozhodce odmítnout. Musí k tomu mít vážný důvod, např. podjatost rozhodce.

### **3.5 Vyjádření žalovaného k žalobě**

Žalobní odpověď má splňovat stejné obsahové podmínky jako žaloba. Musí tam tedy být určen rozhodčí soud, který se věcí zabývá, jména a údaje o žalobci a žalovaném. Další údaje v žalobní odpovědi mohou vypadat např. takto (dle Růžičky, 2005):

*Věc: Žalobní odpověď žalovaného*

*V pěti vyhotoveních. Bez příloh.*

*Žalovanému byla dne 17. 12. 2010 doručena žaloba za firmu Parcel, s.r.o., jejímž jednatelem je Alois Nedělka. V této žalobě žádá Alois Nedělka jako jednatel společnosti, aby Rozhodčí soud vydal rozhodčí nález, aby firma Profen, a.s. byla povinna zaplatit částku 125 000,- Kč jako nezaplacenou kupní cenu. Já, Martin Vavřečka, jednatel společnosti Profen, a.s., uplatněné nároky uznávám. Kupní cenu jsme nezaplatili, protože jsme se dostali do platební neschopnosti z důvodu pozdních plateb od odběratelů. Bohužel ani dnes nemáme k dispozici uvedenou částku. Zaplatíme ji okamžitě, jakmile budeme moci. Žalovaný jmenuje rozhodcem JUDr. Alenu Medřickou, bytem Neředínova 9, 755 22 Olomouc.*

*V Olomouci dne 21. 12. 2010. Podpis žalovaného.*

### **3.6 Zápis o ústním jednání**

O ústním jednání se vede zápis přímo při ústním jednání. Rozhodce, nebo předseda rozhodčího senátu jej diktují zapisovatelce, která ho píše do počítače a po skončení ústního jednání se text vytiskne. V našem názorném příkladě vypadl zápis o ústním jednání takto (dle Růžičky, 2005):

Rsp. 353/10

## ZÁPIS

*o ústním jednání konaném dne 3. 1. 2011*

*před Rozhodčím soudem při HK ČR a AK ČR v Praze ve sporu*

*žalující strany: PARCEL, s.r.o., se sídlem Vodičkova 3, 755 22 Olomouc, IČ 987789879*

*proti*

*žalované straně: PROFEN, a.s., se sídlem Hrdličkova 23, 755 22 Olomouc, IČ 123321213*

*o: 125 000,- Kč s přísl.*

*Přítomni:*

*JUDr. Bartoloměj Dvořák ..... předseda rozhodčího soudu*

*JUDr. Jaroslav Kernbach ..... rozhodce*

*JUDr. Alena Medřická ..... rozhodce*

*M. Motusová ..... zapisovatelka*

*Zástupce za stranu žalující: Alois Nedělka*

*Zástupce za stranu žalovanou: Martin Vavrečka*

*Ústní jednání zahájeno po poradě rozhodčího senátu v 8:45 hod.*

*Po poradě rozhodčího senátu se vyhlašuje*

*usnesení:*

*Čte se žaloba ze dne 13. 12. 2010, jíž se žalující strana domáhá přiznání částky 125 000,- Kč jako nezaplacené kupní ceny s příslušenstvím, tzn. úroku z prodlení ve výši 9% p. a. a náhradu nákladů řízení.*

*Čte se žalobní odpověď ze dne 21. 12. 2010, kde žalovaný nároky uplatněné žalobcem uznává.*

*Čte se kupní smlouva 1556/2010 ze dne 23. 6. 2010.*

*Čte se dodací list č. OK23 ze dne 26. 6. 2010.*

*Vzhledem ke skutečnosti, že strana žalovaná uznala nárok strany žalované a také v průběhu řízení nepodala žádný návrh, pouze zmínila existenci listiny dokládající zaplacení části kupní ceny, nemohou rozhodci ve sporu rozhodnout bez předložení originálu této listiny.*

*Proto rozhodci po poradě vydali toto*

*usnesení*

- 1. Ústní jednání se odročuje na den 24. 1. 2011 v 8:00 hod. do zasedací místnosti Rozhodčího soudu, Dlouhá 13, Praha 1.*
- 2. Straně žalované se ukládá, aby na tomto ústním jednání předložila originál příjmového dokladu, kterým dokládá částečné uhrazení závazku vůči straně žalující.*

*Skončeno a podepsáno v 9:50 hod.*

*(vlastnoruční podpisy předsedajícího rozhodce, rozhodců a stran, resp. jejich zástupců)*

### **3.7 Posouzení žaloby, žalobní odpovědi a všech důkazů**

Senát rozhodčího soudu po přečtení všech důkazů a po projednání dospěl k závěru, že firma Profen, a.s. je povinna zaplatit firmě Parcel, s.r.o. kupní cenu za učebnice angličtiny Business Talk v hodnotě 125 000,- Kč včetně úroků z prodlení a poplatku za rozhodčí řízení. Strana žalovaná nebyla schopná dokázat zaplacení části závazku straně žalující, a tedy rozhodl rozhodčí senát, že je strana žalovaná povinna zaplatit plnou částku 125 000,- Kč s příslušenstvím.

RS HKAK není oprávněn přinutit svědky vypovídat. Pokud nastane situace, kdy je nutné určitého svědka vyslechnout, nebo zjistit si informace, které si RS HKAK nemůže získat sám, je zde možnost obrátit se na obecný soud. Obecný soud si může vyžádat nějaké důkazy např. od správy sociálního zabezpečení, nebo vyslechnout svědky. Obecný soud je povinen dožádání RS HKAK vyhovět, pokud se nejedná o procesní úkon podle zákona nepřípustný.<sup>36</sup>

### **3.8 Vydání rozhodčího nálezů**

Rozhodci rozhodli jednomyslně. Sepsali rozhodčí nález, který zaslali právním zástupcům stran doporučeným dopisem s potvrzením o doručení. Tajemník rozhodčího soudu poté opatřil rozhodčí nález doložkou o právní moci. Rozhodčí nález vypadal takto (dle Růžičky, 2005):

*Rsp. 353/10*

#### **ROZHODČÍ NÁLEZ**

*Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze*

*Ve sporu*

---

<sup>36</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

*Žalující strany: Parcel, s.r.o., se sídlem Vodičkova 3, 755 22 Olomouc, IČ 987789879,  
jednatel Alois Nedělka*

*Proti*

*Žalované straně: Profen, a.s., se sídlem Hrdličkova 23, 755 22 Olomouc, IČ 123321213,  
jednatel Martin Vavrečka*

*O: 125 000,- Kč s přísl.*

*Uznali*

*JUDr. Bartoloměj Dvořák, jako předseda rozhodčího senátu, a*

*JUDr. Jaroslav Kernbach a JUDr. Alena Medřická, jako rozhodci*

*Po ústních jednáních konaných dne 3. 1. 2011 a 24. 1. 2011*

*takto právem:*

- 1. Žalovaná strana Profen, a.s., se sídlem Hrdličkova 23, 755 22 Olomouc, IČ 123321213, je povinna zaplatit straně žalující částku 125 000,- Kč společně s úrokem 9% p. a. počítaným až do úplného zaplacení dlužné částky a to vše do 14 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodčího nálezu pod sankcí soudního výkonu.*
- 2. Strana žalovaná je povinna uhradit straně žalující náklady rozhodčího řízení, tj. poplatek za rozhodčí řízení ve výši 7 000,- Kč a to do 14 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodčího nálezu pod sankcí soudního výkonu.*

*Tento rozhodčí nález je konečný a závazný, doručením oběma stranám nabývá účinku pravomocného soudního rozsudku a je soudně vykonatelný.*

*Odůvodnění:*

*I.*

*Projednávání věci bylo zahájeno na základě žaloby strany žalující datované 13. 12. 2010, jež byla doručena tomuto Rozhodčímu soudu dne 13. 12. 2010. Příslušnost rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky k rozhodování tohoto sporu je založena na rozhodčí doložce obsažené v kupní smlouvě o učebnice angličtiny Business Talk ze dne 23. 6. 2010. Byla tedy příslušnost tohoto Rozhodčího soudu k rozhodování dotyčného sporu řádně sjednána. Jelikož bylo ve smlouvě sjednáno řízení před třemi rozhodci, byl spor projednáván třemi rozhodci, přičemž každá strana si vybrala svého rozhodce a tito rozhodci jmenovali předsedajícího rozhodce. Strana žalující jmenovala svým rozhodcem JUDr. Jaroslava Kernbacha. Strana žalovaná jmenovala svým rozhodcem JUDr. Alenu Medřickou. Tito rozhodci zvolili předsedou rozhodčího senátu JUDr. Bartoloměje Dvořáka. Takto byl rozhodčí senát řádně ustaven.*

## *II.*

*Výše zmíněnou žalobou uplatnila strana žalující svůj nárok na zaplacení ceny za dodané učebnice angličtiny Business Talk v celkové výši 125 000,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 9% p. a., společně s náklady sporu. Strana žalovaná vyslovila vůči nároku žalobce souhlas.*

*Ve sporné věci se konala 2 ústní jednání, a to 3. 1. 2011 a 24. 1. 2011. Projednání sporné věci bylo pak ukončeno usnesením z 24. 1. 2011 s tím, že rozhodčí nález bude vynesен в písemné formě bez ústního vyhlášení.*

## *III.*

*Po provedení rozhodčího řízení rozhodl rozhodčí senát, že se žalobnímu žádání vyhovuje tak, jak je v enunciátu uvedeno, a to z těchto důvodů:*

*Strany tohoto sporu uzavřely mezi sebou dne 23. 6. 2010 kupní smlouvu na učebnice angličtiny Business Talk. Cena za učebnice byla řádně dohodnuta v této kupní smlouvě na 125 000,- Kč celkem za všechny kusy.*

*Vystavená faktury za provedenou dodávku byla splatná do 21. 7. 2010 dle smluvních podmínek. Smluvený úrok z prodlení za event. opožděnou úhradu činil 9% p. a.*

*Strana žalující prokázala, že vyfakturovaná částka byla vyfakturována v ceně dle smlouvy.*

*Pokud se týká úroků, přiznal tyto rozhodčí senát straně žalující v souladu s ustanoveními smlouvy z 23. 6. 2010 ve výši 9% p. a.*

*Pokud se týká nákladů sporu, vycházel rozhodčí senát z ustanovení § 5 a § 7 Pravidel o nákladech rozhodčího řízení ve vnitrostátních sporech, jež tvoří přílohu Řádu Rozhodčího soudu a přiznal straně žalující, jež měla ve sporu plný úspěch, náhradu rozhodčího poplatku.*

*Ze všech výše uvedených důvodů rozhodl rozhodčí senát tak, jak je uvedeno v enunciátu.*

*V Praze dne 15. 2. 2011*

*JUDr. Bartoloměj Dvořák*

*Předseda rozhodčího senátu*

*JUDr. Jaroslav Kernbach*

*rozhodce*

*RNDr. Zdeněk Somr*

*předseda RS při HK a AK ČR*

*JUDr. Alena Medřická*

*rozhodce*

*JUDr. Marie Moravcová*

*tajemník RS při HK a AK ČR*

### ***3.9 Doručování rozhodčího nálezu***

Doručování písemností je v Řádu RS HKAK upraveno komplexně.<sup>37</sup> Písemnosti o sporu zasílá stranám tajemník.<sup>38</sup>

### ***3.10 právní moc rozhodčího nálezu – exekuční titul***

Jakmile se RS HKAK vrátí doručenky od všech stran, tajemník označí rozhodčí nález doložkou o právní moci. Když povinný nezaplatí v dohodnuté lhůtě, nebo v této lhůtě nesplní podmínky, které mu byly dány v rozhodčím nález, nastupuje zde soudní exekutor, který postupuje dle zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti.

---

<sup>37</sup> RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

<sup>38</sup> *Internetové stránky RS HKAK. Řád pro vnitrostátní spory*. Dostupné z: <<http://www.soud.cz/rady/rad-pro-vnitrostatni-spory-2007>>. [citováno 2011-4-20].



## 4 Srovnání rozhodčího řízení, mediace a soudního řízení

### 4.1 Způsoby řešení sporů

Existuje více způsobů, jak řešit majetkové spory mezi lidmi. Začleňujeme je do 2 základních kategorií – spory řeší buď třetí osoba, která vystupuje jako poradce, který stranám ukazuje možnou cestu řešení sporu, anebo spor řeší třetí osoba, která již má pravomoc rozhodnout spor i bez souhlasu obou stran a vydat rozhodnutí, které je pro obě strany závazné.<sup>39</sup>

#### 4.1.1 Třetí strana v roli poradce

Třetí strana v tomto případě hraje roli poradce, dává stranám návrhy možného řešení, poskytuje vlastní názor a pohled na věc, snaží se přimět strany, aby mezi sebou dobrovolně uzavřely smír. Tomu se jinak říká alternativní způsob řešení sporu a používá se pro něj zkratka ADR z anglického „alternative dispute resolution“.

Základní členění alternativních způsobů řešení sporů vypadá takto:

1. Povinná jednání mezi stranami – strany sporu jednají před soudním nebo rozhodčím řízením o smírném urovnání sporu. Cílem je snaha o dobrovolné uzavření smíru. Strany mají určitý předem stanovený termín, do kdy by měli smír uzavřít.
2. Mediace a konciliace – v roli mediátora či konciliátora vystupuje nezávislá osoba, která se snaží dopomoci stranám k uzavření smíru, navrhuje vlastní řešení a hledá různé možnosti smíru.
3. Expertiza – znalec či jiný odborník v oboru vytvoří znalecký posudek, který je základem pro urovnání sporu. Používá se například při sporech o výši škody.
4. Mini-trial – nezávislá osoba (velmi často právník) vystupuje v roli soudce při zkušebním soudním řízení. Cílem je načrtnout možný postup i závěr, který by nastal v řádném soudním řízení. I zde vystupuje nezávislá osoba jako poradce.
5. Negociace – neboli vyjednávání. Právní zástupci stran se sejdou se stranami sporu a vyjednávají o možném řešení.

---

<sup>39</sup> RŮŽIČKA, K. Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

6. Med/arb – tento způsob kombinuje mediační a rozhodčí řízení. Strany nejprve pomocí nezávislého poradce nastiňují možná řešení sporu a teprve, když ke smíru nedojde, přichází na řadu rozhodnutí této nezávislé osoby jako rozhodce.<sup>40</sup>

#### 4.1.2 Třetí strana v roli rozhodovatele

V tomto případě již není třetí strana pouze poradcem, ale rozhoduje danou věc a vydává závazná rozhodnutí. Zde existují 2 možnosti<sup>41</sup>:

1. Soudní řízení - třetí osoba projednává a rozhoduje spor jako soudce příslušného soudu. Soudce postupuje vždy dle platných zákonů dané země. Český soud se bude řídit občanským soudním řádem.
2. Rozhodčí řízení – třetí osoba může být soukromá osoba, která spor rozhoduje jako rozhodce. Toto je hlavní téma mé bakalářské práce.

#### 4.2 Výhody a nevýhody rozhodčího řízení

Je nesporné, že rozhodčí řízení má jak své výhody, tak své nevýhody. Ráda bych zde nastínila základní atributy, které mluví jak pro rozhodčí řízení, tak proti němu.

Výhody:

1. Výběr rozhodců - Strany sporu mají možnost si vybrat osobu rozhodce dle své vůle. Mají tedy možnost vybrat si rozhodce, který dané problematice rozumí a je větší šance, že porozumí problému strany, která si ho vybrala. Také rozhodují o počtu rozhodců.
2. Rychlost - U urychlených rozhodčích řízení i 1 měsíc, nebo 3 měsíce. Většinou však do několika měsíců.
3. Nižší náklady - Poplatek za rozhodčí řízení okolo 3%. Za určitých okolností se může stát, že rozhodčí řízení bude nákladnější, než soudní řízení. Avšak, vezmeme-li v potaz, že rozhodčí řízení je kratší, jednoinstanční a méně formální, je časté, že náklady na rozhodčí řízení jsou nižší.<sup>42</sup>

---

<sup>40</sup> RŮŽIČKA, K. Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

<sup>41</sup> FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

<sup>42</sup> ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a.s. 2008. 388 s. ISBN 978-807357-324-9.

4. Snadná vymahatelnost – Newyorská úmluva nám zaručuje vzájemné uznávání rozhodčích nálezů ve více než 140 zemích světa. V případě neplnění ze strany povinného nastupuje soudní exekutor.
5. Neveřejnost – Strany si v rozhodčím řízení mohou lehce zachovat obchodní tajemství, důvěrné informace, reputaci.
6. Neformálnost – Strany mají možnost ujednat si pravidla řízení. Rozhodovat se bude buď dle práva, nebo zásad spravedlnosti.
7. Jednoinstančnost - Přezkoumání rozhodčího nálezu se stává jen zřídka.
8. Jednodušší procesní pravidla – Základní přehled o pravidlech rozhodčího řízení můžeme jednoduše zjistit z řádu daného rozhodčího soudu a v případě řízení před rozhodci „ad hoc“, kde se účastníci dohodli, že budou postupovat dle pravidel UNCITRAL, zjistíme potřebné informace z těchto pravidel.

#### Nevýhody:

1. Pravomoc - Aby mohly rozhodovat rozhodci, je třeba nejprve dohody stran ve formě rozhodčí smlouvy, nebo rozhodčí doložky.
2. Rychlost - Větší rychlost u rozhodčího řízení může být i na újmu kvality rozhodování a konečného výsledku.
3. 1 rozhodce - V případě, že rozhoduje pouze 1 rozhodce, je větší pravděpodobnost subjektivizace a strannosti.
4. Neveřejnost - Na jedné straně je neveřejnost výhodou pro strany sporu kvůli zachování obchodního tajemství a na druhé straně je to nevýhodou, jelikož tak nemá společnost přehled o rozhodčím řízení – jak probíhá a o jeho výhodách.
5. Jednoinstančnost – Z jedné strany zabraňuje zásada jednoinstančnosti přílišnému prodlužování řízení, na druhé straně je menší možnost strany bránit se vůči neprofesionálnímu a subjektivnímu jednání rozhodců.
6. Rozdíl právních úprav – Problém může vzniknout v případě, kdy je spor v místě vedení sporu arbitrabilní a v místě nuceného výkonu rozhodčího nálezu arbitrabilní není.<sup>43</sup>

Je rozdíl mezi rozhodčím řízením a jinými alternativními způsoby pro řešení sporů. Někteří řadí rozhodčí řízení mezi tzv. ADR a jiní jej z této kategorie vyčleňují. „*Zatímco*

<sup>43</sup> ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a.s. 2008. 388 s. ISBN 978-807357-324-9.

*cílem rozhodčího řízení je dosáhnout a vydat rozhodnutí, které je vykonatelné (rozhodčí nález), cílem ADR je dosažení dobrovolné, realizovatelné dohody představující pro obě strany vhodné řešení problému, který mezi nimi vznikl.*<sup>44</sup>

### 4.3 Mediační řízení

Mediace patří mezi tzv. ADR a někdy je též nazývána konciliací. Jinde se jedná o dva rozdílné pojmy. V USA jsou tyto dva pojmy zaměnitelné, mimo USA se používá spíše termín *mediace*. V ČR, na rozdíl od jiných evropských zemí, chybí základní právní úprava *mediace*. Na konci roku 2009 byl založen Evropský institut pro smír, *mediaci* a rozhodčí řízení, o.p.s.<sup>45</sup>

Mediace je neformální proces urovnávání konfliktů, který je usměřňován nestrannou třetí osobou – *mediátorem*. „*Mediace je dobrovolný, mimosoudní postup projednání sporu, který doplňuje zavedené formy vypořádání sporu, tj. soudní řízení, a otevírá cestu pro více pružných řešení, než jsou ta, která obsahuje tradiční trestní systém.*“<sup>46</sup>

V dnešní době je *mediace* legislativně zakotvena pouze v trestně-právní justici, a to zákonem o probační a *mediační* službě (dále jen ZPMS). Novým cílem je zpřístupnit *mediační* služby pro všechny oblasti. Připravuje se návrh zákona v netrestních věcech a s jeho platností se počítá na rok 2011. Od října 2008 se *mediace* využívá i v rodinné oblasti a je upraveno OSŘ, který umožňuje přerušit soudní řízení na tři měsíce a poslat účastníky soudního jednání k *mediaci* nebo rodinné terapii.<sup>47</sup>

Mediace má obvykle čtyři fáze.<sup>48</sup> První fází je uzavření dohody, kterou se strany zavazují, že budoucí, nebo již existující spor ze smlouvy či z jiných vztahů bude řešen cestou *mediace*. Druhou fází je výběr osoby *mediátora*. V případě institucí specializujících se na *mediaci*, si strany vyberou *mediátora* ze seznamu, který tato instituce vede. Jedná se o speciálně školené odborníky. V třetí fázi probíhá příprava jednání mezi stranami sporu, kdy se seznamují s problémem. Čtvrtou fází je vlastní jednání, kdy se soustředíme na komunikaci

---

<sup>44</sup> ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a.s. 2008. 388 s. ISBN 978-807357-324-9. 21.s.

<sup>45</sup> PAVLOVÁ, L. VETEŠKA, J. *K aktuálním otázkám vyjednávání, mediace, rozhodčího řízení a tzv. práva spolupráce*. 1.vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. 168 s. ISBN 978-80-86723-92-1.

<sup>46</sup> SVOBODA, I. *Úvod do studia mediace a probace*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2005. 118 s. ISBN 80-7318-261-0. 25.str.

<sup>47</sup> *Internetové stránky Asociace mediátorů České republiky. Co je to mediace.* Dostupné z: <<http://www.amcr.cz/co-je-to-mediace/>>. [citováno 2011-4-27].

<sup>48</sup> ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a.s. 2008. 388 s. ISBN 978-807357-324-9.

mezi stranami, na rozvoj porozumění a empatie, včetně pochopení slabin obou stran a snahy o vzájemný kompromis, domluvu.

#### 4.3.1 Osoba mediátora

Podmínkou mediace je jmenování osoby mediátora, která by měla být objektivní a nezávislá na stranách sporu. Mediátor je takový manažer, kterému jde o prospěch obou stran, hledání adekvátního řešení. Rozhodnutí mediátora nejsou závazná.<sup>49</sup> Výsledkem mediace je mediační dohoda, která však není exekucním titulem. V průběhu mediace neběží promlčecí lhůta, ani lhůta pro zánik práva (nedojde k promlčení, ani k prekluzi).

Základním předpokladem pro mediační řízení je, že strany podepsaly Dohodu o provedení mediačního řízení, ve které vymezily, v čem spor spočívá.<sup>50</sup> Mediátorem může být.<sup>51</sup>

- Osoba způsobilá k právním úkonům
- Osoba bezúhonná
- Osoba s vysokoškolským vzděláním (Mgr.)
- Osoba, která úspěšně složila zkoušku mediátora a je následně zapsána do registru mediátorů, který vede Ministerstvo spravedlnosti (zkouška je sestavena z otázek ze základů práva, psychologie a komunikace)

#### 4.3.2 Společnosti, které se zabývají mediací

Je více společností, které se zabývají ADR a mimo jiné i mediací a pro orientaci zde uvádím některé z nich:

1. Asociace mediátorů České republiky
2. Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR
3. Unie profesních mediátorů České republiky
4. Evropský institut pro smír, mediaci a rozhodčí řízení
5. Arbitrážní a mediační centrum WIPO

<sup>49</sup> *Internetové stránky Národního informačního centra pro mládež. Mediace.* Dostupné z: < <http://www.icm.cz/oblasti/obcan-a-stat/obcanske-aktivity/mediace>>. [citováno 2011-4-27].

<sup>50</sup> *Internetové stránky Centra spravedlnosti, s.r.o. Mediační řízení.* Dostupné z: < <http://www.centrum-spravedlnosti.cz/rizeni.html>>. [citováno 2011-4-27].

<sup>51</sup> PAVLOVÁ, L. VETEŠKA, J. *K aktuálním otázkám vyjednávání, mediace, rozhodčího řízení a tzv. práva spolupráce.* 1.vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. 168 s. ISBN 978-80-86723-92-1.

## 6. Americká arbitrážní asociace

### 4.3.3 Výhody mediačního řízení

Výhody mediačního řízení jsou podobné jako u rozhodčího řízení, jsou jimi:

1. Rychlost – mediační řízení není formalizováno a je rychlejší, než soudní řízení.
2. Hospodárnost
3. Úspory ve státním rozpočtu v důsledku snížení zatížení obecných soudů
4. Nižší psychické zatížení stran sporu, diskrétnost.
5. Výsledek řešení není stanoven soudem, strany sporu se aktivně spolupodílejí na výsledku, který by soudní cestou nebyl možný.
6. Větší spokojenost stran s výsledkem řízení.
7. Strany nepředkládají žádné důkazy, cílem je vzájemné vysvětlení situace a pochopení.
8. Strany mohou dohodu uzavřít i ve formě notářského zápisu s přímou vykonatelností, nebo věc předložit soudu ke schválení ve formě smíru
9. Dobrovolnost – k účasti na mediaci a k přijetí řešení nelze nikoho přinutit. Strany jednají dobrovolně a spolupracují na vyřešení problému.<sup>52</sup>
10. Důvěrnost – Mediátor je vázán mlčenlivostí, informace, které se dozví v průběhu řízení nesmí nikomu sdělit. Výjimkou je situace, kdy se mediátor dozví, že byl spáchán trestný čin.

### 4.3.4 Nevýhody mediačního řízení

Mediační řízení má také své nevýhody, které jsou podobné nevýhodám rozhodčího řízení. Jsou jimi:

1. Strany mohou v průběhu mediace ztratit zájem o vyřešení sporu smírem.
2. Mediace se vlivem nečinnosti stran může neadekvátně prodlužovat a tím bránit vyřešení sporu pomocí rozhodčího řízení, nebo jiné ADR, či soudní cestou.<sup>53</sup>

---

<sup>52</sup> SVOBODA, I. *Úvod do studia mediace a probace*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2005. 118 s. ISBN 80-7318-261-0.

<sup>53</sup> *Internetové stránky Tetra Group, a.s. Mediace a vyjednávání*. Dostupné z: <<http://tetraholding.cz/tetra-group/mediace-a-vyjednani>>. [citováno 2011-4-27].

3. Dobrovolnost – K mediaci lze přistoupit jen tehdy, pokud s tím strany souhlasí. Nelze nikoho přinutit k tomu, aby se mediaci podřídil, přestože je to v mnoha případech výhodnější pro obě strany.

#### **4.4 Soudní řízení**

V České republice je soustava obecných soudů následující – nejnižší jsou okresní soudy, následují krajské soudy, pak vrchní soudy, Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud. Mimo tuto soustavu stojí Ústavní soud, který se zabývá otázkou ústavnosti, neboli tím, zda jsou právní předpisy v souladu s ústavou. Ústavní soud má sídlo v Brně. Pravomoc a příslušnost obecných soudů vyplývá z ustanovení OSŘ.

Pravomoc obecných soudů je souhrn oprávnění a povinností, které jsou svěřeny soudům k výkonu jejich činnosti.

Příslušnost určuje orgán veřejné moci, který projedná a rozhodne konkrétní věc. Máme trojí příslušnost – věcnou, místní a funkční. Věcná příslušnost znamená, který orgán rozhoduje – např. přestupky projedná správní úřad, trestné činy soud. Místní příslušnost je např. dle místa pobytu, umístění nemovitosti apod. Funkční příslušnost stanoví, kdo věc rozhodne v 1. stupni, kdo rozhoduje o odvolání atd.

Soudní řízení vede k vydání soudního rozhodnutí. Při něm dochází k projednávání věci, předkládání důkazů v podobě písemností, audionahrávek, videonahrávek a dalších a také k výslechu svědků, znalců a stran. Tzv. rozsudek je vyhotoven v písemné formě, jeho náležitosti jsou popsány v § 157 OSŘ. Rozsudek začíná slovy „Jménem republiky“ a obsahuje označení soudu, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků a jejich zástupců, označení sporu, výrok a jeho odůvodnění a den a místo vyhlášení. Písemné vyhotovené podepíše předseda senátu. Rozsudek je účastníkům řízení doručován do vlastních rukou.

V této práci se nebudu blíže zabývat konkrétní formou rozsudku, náležitosti jsem zde zmínila pouze pro orientaci. Původním záměrem práce je však popsat rozhodčí řízení a porovnat jej se soudním řízením a také s mediací. Je však potřeba zhodnotit, že soudní řízení je především obsáhlejší, přesnější a zaměřeno více do hloubky, také časově a finančně náročnější a formálnější.

Právní moc rozhodnutí spočívá v závazných účincích na strany. Rozlišujeme zde formální právní moc, která spočívá v tom, že rozhodnutí je konečné a materiální právní moc, která vypovídá o tom, že rozhodnutí je nezměnitelné a závazné. Řádně doručený rozsudek

nabývá právní moci po uplynutí 15 dnů od doručení. V případě, že se účastníci vzdali práva na odvolání po vyhlášení rozsudku, nabývá rozsudek právní moci dnem doručení rozsudku.<sup>54</sup>

#### 4.4.1 Výhody soudního řízení

Soudní řízení je více formalizované a zákonem podmíněné. Výhody jsou:

1. Spor rozhoduje třetí subjekt, jímž je stát
2. Soud rozhoduje podle platného práva a dle provedených důkazů
3. Soud má k dispozici prostředky jako pořádková pokuta, předvedení osoby k výsledku a další. Soudy nepotřebují pomocnou funkci jiného orgánu, nebo instituce, součinnost třetích osob si mohou vynutit v rámci vlastních pravomocí.
4. Vykonatelnost – Vynutitelnost plnění. Povinného je možno přimět k plnění i proti jeho vůli.<sup>55</sup> Splnění rozhodnutí je možno vymáhat exekucí
5. Dvojinstančnost – U soudního řízení máme možnost opravných prostředků, dělíme je na řádné (podané před nabytím právní moci) a mimořádné (podané v případě, kdy rozhodnutí již nabylo právní moci).
6. Předvídatelnost – Účastníci mohou jednodušeji předvídat výsledek soudního řízení, např. pomocí tzv. precedentů.
7. Možnost uzavření smíru – I v soudním řízení je možnost uzavřít smír.

#### 4.4.2 Nevýhody soudního řízení

1. K tvrzení, které není podloženo věrohodnými důkazy se nepřihlíží.<sup>56</sup>
2. Formálnost - Soudní řízení je velmi formální.
3. Nákladovost – Mezi náklady řízení řadíme hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek, náklady důkazů, odměna notáře a tlumočení apod. Soudní řízení je nákladnější, než rozhodčí řízení. Poplatky se pohybují kolem 4% z hodnoty sporu. U rozhodčího řízení se poplatky pohybují od 3% do 8 %, avšak řízení je kratší a právní zástupci a další tak udělají méně procesních úkonů.

<sup>54</sup> STAVINHOVÁ, J. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5.

<sup>55</sup> STAVINHOVÁ, J. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5.

<sup>56</sup> STAVINHOVÁ, J. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5.



4. Časová náročnost – řízení před obecnými soudy není časově omezeno a může trvat i řadu let.
5. Zaneprázdněnost soudců – Sporů, které soudci obecných soudů řeší je mnoho. Soudci jsou přetížení a s tím souvisí i nákladovost a časová náročnost soudních řízení.<sup>57</sup>
6. Nemožnost volby soudce – Soudce si nemůžeme určit a s tím souvisí i fakt, že nemůžeme ovlivňovat výsledek rozhodnutí.
7. Přístup veřejnosti a médií – K soudnímu řízení mají přístup média i veřejnost. Ve výjimečných případech leze veřejnost vyloučit. Rozsudek však musí být vždy veřejně vyhlášen. Dochází tak pošpinění obchodního jména, zveřejnění know-how a podobně.

---

<sup>57</sup> RŮŽIČKA, K. Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

## 5 Závěr

Cílem mé práce bylo porovnat rozhodčí řízení, soudní řízení a mediaci a posoudit, zda existence rozhodčího řízení má kladný nebo záporný vliv na životy svých účastníků a zda byl naplněn cíl vzniku rozhodčího řízení, tedy mimo jiné urychlení řízení a ulehčení práce obecným soudům.

V první kapitole jsem se zabývala teoretickými informacemi o rozhodčím řízení, čerpala jsem z několika odborných knih, ze zákona a také z článků na internetu. Mým cílem bylo přiblížit tuto problematiku a nastínit pravidla, kterými se rozhodčí řízení řídí.

Ve druhé kapitole jsem se zabývala praktickou stránkou věci a pomocí fiktivního sporu jsem nastínila možný postup procesních kroků v rozhodčím řízení a možné řešení sporu.

Třetí kapitola byla zaměřena na porovnání rozhodčího a soudního řízení a také na mediaci, kde jsem popsala základní výhody a nevýhody těchto způsobů řešení sporů.

Dle mého názoru je rozhodčí řízení mezi lidmi málo známé, a tudíž jen hrstka lidí si je vědoma jeho výhod. Bohužel je mezi lidmi vytvořena představa, že tento institut byl vytvořen s cílem prosadit zájmy vlivnějších nebo bohatších lidí, a že obyčejný člověk má jen malou šanci své oprávněné zájmy prosadit tímto způsobem. Proto bych doporučovala postarat se o větší informovanost veřejnosti o této problematice.

Osobně zastávám názor, že rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je výhodnější pro obě strany z důvodu větší procesní jistoty a předvídatelnosti rozhodnutí, než řízení před rozhodci „ad hoc“. RS HKAK vydává své řády rozhodčího řízení pro vnitrostátní a mezinárodní spory, pravidla řízení a sazebník nákladů.

Strana z těchto důvodů již předem odhadne, kolik bude řízení stát, jakým způsobem bude probíhat, jaké má povinnosti a práva a další informace. RS HKAK navíc spolupracuje se zahraničními institucemi zabývajícími se rozhodčím řízením a lze tedy předpokládat větší profesionalitu a snahu o rozvoj.

Kdežto u rozhodčího řízení „ad hoc“ by si měla tyto procesní podmínky strana dohodnout předem s rozhodci, anebo využít procesní pravidla UNCITRAL.

Dále si myslím, že by bylo potřeba v zákoně o rozhodčím řízení lépe popsat osobní předpoklady pro rozhodce. Sám RS HKAK je v tomto směru přísný a dává si záležet na vysoké profesní a osobní kvalitě rozhodců, avšak u rozhodců „ad hoc“ tyto podmínky dány nejsou a proto vznikají propastné rozdíly mezi rozhodci zapsanými na seznamu RS HKAK a rozhodci „ad hoc“. Tím vznikají rozdíly i v rozhodnutí, která zmínění rozhodci vynášejí.

Mnoho lidí má na rozhodčí řízení záporný názor, protože dost slýchávají, že arbitrace je lehce zneužitelná a většinou velké společnosti si rády dávají do svých všeobecných podmínek rozhodčí doložku, kdy v případě vzniku sporu bude tento spor řešit jediný rozhodce „ad hoc“. Tuto alternativu nedoporučuji. Takto jmenovaný rozhodce bude s největší pravděpodobností rozhodovat ve prospěch již zmíněné velké společnosti a obyčejný člověk na podpis takové smlouvy může doplatit.

Řízení před obecnými soudy je podle mého názoru příliš zdlouhavé a těžkopádné. Soudci jsou zahlceni velkým množstvím žalob, díky čemuž pak soudní řízení může a často probíhá i léta. Soudní řízení je navíc zkosnatělé a příliš formální a soudcům je dána příliš velká míra pravomoci, kterou pak mohou zneužít.

Pro tyto důvody jsem zastáncem i mediačního řízení, kdy strany sporu mají daleko větší možnost určovat směr vyřešení sporu a nejsou závislé pouze na rozhodnutí jiné osoby. I v rozhodčím řízení se mohou strany sporu dohodnout na smírném vyřešení sporu a tím jsou v konečném důsledku spokojenější. Celkově vzato podporuji alternativní způsoby řešení sporu, avšak jsem pro zdokonalení legislativní základny, aby nedocházelo k obcházení zákonů a vykládání si zákonů po svém.

## Seznam použité literatury a pramenů

### Monografie

BĚLOHLÁVEK, A.J. *Rozhodčí řízení, ordre public a trestní právo*. Praha: C.H.Beck, 2008. 2190 s. ISBN 978-80-7400-096-6.

BĚLOHLÁVEK, A.J. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. 1.vyd. Praha: C.H.Beck, 2004. 679 s. ISBN 80-7179-629-8.

FOREJT, A. *Řešení sporů v rozhodčím řízení*. Praha: Prospektrum, 1995. 175 s. ISBN 80-7175-028-X.

PAVLOVÁ, L. VETEŠKA, J. *K aktuálním otázkám vyjednávání, mediace, rozhodčího řízení a tzv. práva spolupráce*. 1.vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. 168 s. ISBN 978-80-86723-92-1.

ROZEHNALOVÁ, N. *Rozhodčí řízení v mezinárodním a vnitrostátním obchodním styku*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: ASPI, a.s. 2008. 388 s. ISBN 978-807357-324-9.

RŮŽIČKA, K. *Rozhodčí řízení před rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. 254 s. ISBN 80-86898-43-1.

STAVINHOVÁ, J. *Civilní proces a organizace soudnictví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. 660 s. ISBN 80-210-3271-5.

SVOBODA, I. *Úvod do studia mediace a probace*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2005. 118 s. ISBN 80-7318-261-0.

### Právní předpisy

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

### Elektronické zdroje

*Internetové stránky Rozhodčí společnosti*. Dostupné z WWW: <  
[http://www.rozhodcispolecnost.cz/?utm\\_source=topkontakt-partner&utm\\_medium=topkontakt](http://www.rozhodcispolecnost.cz/?utm_source=topkontakt-partner&utm_medium=topkontakt)>. [citováno 2011-2-3].

*Internetové stránky Sdružení rozhodců*. Dostupní z WWW: <  
[http://www.sdruzenirozhodcu.cz/?utm\\_source=topkontakt-partner&utm\\_medium=topkontakt](http://www.sdruzenirozhodcu.cz/?utm_source=topkontakt-partner&utm_medium=topkontakt)>. [citováno 2011-2-3].

*Internetové stránky Centra spravedlnosti.* Dostupné z WWW: < <http://www.centrum-spravedlnosti.cz/rizeni.html>>. [citováno 2011-2-4].

*Internetové stránky Portálu Veřejné správy.* Dostupné z WWW: < [http://portal.gov.cz/wps/portal/\\_s.155/6966/place](http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/place)>. [citováno 2011-2-13].

*Internetové stránky RS HKAK.* Dostupné z WWW: <<http://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>>. [citováno 2011-4-20].

*Internetové stránky RS HKAK. Řád pro vnitrostátní spory.* Dostupné z WWW: <<http://www.soud.cz/rady/rad-pro-vnitrostatni-spory-2007>>. [citováno 2011-4-20].

*Internetové stránky epravo.cz. Rozhodčí pravidla UNCITRAL.* Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-pravidla-uncitral-4032.html?mail>>. [citováno 2011-4-22].

*Internetové stránky RS HKAK. Pravidla o nákladech pro vnitrostátní spory.* Dostupné z WWW: <<http://www.soud.cz/pravidla/pravidla-o-nakladech-pro-vnitrostatni-spory-2007>>. [citováno 2011-4-22].

*Internetové stránky epravo. Cz. Newyorská úmluva.* Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/umluva-o-uznani-a-vykonu-cizich-rozhodcich-nalezu-newyorska-umluva-2546.html>>. [citováno 2011-4-25].

*Internetové stránky Centra spravedlnosti, s.r.o. Mediační řízení.* Dostupné z WWW: <<http://www.centrum-spravedlnosti.cz/rizeni.html>>. [citováno 2011-4-27].

*Internetové stránky Asociace mediátorů České republiky. Co je to mediace.* Dostupné z WWW: <<http://www.amcr.cz/co-je-to-mediace/>>. [citováno 2011-4-27].

*Internetové stránky Národního informačního centra pro mládež. Mediace.* Dostupné z WWW: <<http://www.icm.cz/oblasti/obcan-a-stat/obcanske-aktivity/mediace>>. [citováno 2011-4-27].

*Internetové stránky Tetra Group, a.s. Mediace a vyjednávání.* Dostupné z WWW: <<http://tetraholding.cz/tetra-group/mediace-a-vyjednavani>>. [citováno 2011-4-27].

*Internetové stránky arbitrážního centra.* Dostupné z WWW: < <http://www.arbitraznicentrum.cz/uvodnistrana.php>>. [citováno 2011-4-28].

*Internetové stránky Českomoravské rozhodčí společnosti.* Dostupné z WWW: < <http://www.cmrs.cz/>>. [citováno 2011-4-28].

*Internetové stránky mezinárodní obchodní komory.* Dostupné z WWW: < <http://translate.google.cz/translate?hl=cs&langpair=en%7CCs&u=http://www.iccwbo.org/>>. [citováno 2011-4-28].

## Seznam použitých zkratk

**Newyorská úmluva** – Úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů z roku 1958 (vyhl. Č. 74/1959 Sb.)

**OSŘ** – Zákon č.99/1993 Sb., občanský soudní řád

**RS HKAK** – Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

**ŘRSM** – Řád rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky pro mezinárodní spory (účinný od 1.5.2002, úplné znění k 1.2.2007)

**ŘRSV** - Řád rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky pro vnitrostátní spory (účinný od 1.5.2002, úplné znění k 1.2.2007)

**Zákon o rozhodčím řízení** – zákon č.216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

**ADR** – alternativní způsoby řešení sporů

**Rsp** – Evidenční číslo sporů projednávaných před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

**ZPMS** – Zákon č. 257/2000 Sb. o probační a mediační službě ve znění pozdějších předpisů

## Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2011

.....  
Bohumila Alexandra Hrdinová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Lipník nad Bečvou 751 31, Mlýnecká 1302

## Seznam příloh

Příloha č.1:	Rozhodčí řád UNCITRALu
Příloha č.2:	Statistika sporů řešených RS HKAK
Příloha č.3:	Pravidla o nákladech řízení pro vnitrostátní spory
Příloha č.4:	Dotazník rozhodce
Příloha č.5:	Průvodní list žaloby